KASBIY STANDART

Kasb ta’limi ustasi
(ishlab chiqarish, transport, qishloq xo‘jaligi va xizmat ko‘rsatish sohalari bo‘yicha)

Reyestr raqami:	QR kod

I. Umumiy ma’lumotlar

1. Kasbiy standartning qo‘llanilish sohasi: Ushbu Kasbiy standart Kasbiy ta’lim tashkiloti pedagoglari kasblari bo‘yicha kasbiy malakalarni mustaqil baholashda, shuningdek, kasblar bo‘yicha ta’lim dasturlarini ishlab chiqish, kasbiy ta’lim tashkilotlarida ta’limga oid faoliyat, shu jumladan kasb ta’limi ustasi faoliyatini tashkil etish, boshqarish hamda ichki nazoratni amalga oshirish sohasida keng ko‘lamli vazifalarni hal qilishda qo‘llaniladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo‘llaniladi:

androgogika – bu kattalar ta’limi haqidagi fan;

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo‘ladigan o‘rganilgan va o‘zlashtirilgan ma’lumotlar;

davlat akkreditatsiyasi – davlat ta’lim muassasalari va tashkilotlari, shuningdek nodavlat ta’lim tashkilotlari (bundan buyon matnda ta’lim tashkilotlari deb yuritiladi) faoliyatining davlat ta’lim standartlari va davlat ta’lim talablariga hamda o‘quv dasturlariga muvofiqligining davlat tomonidan e’tirof etilishi hamda ularning bitiruvchilariga ma’lumot to‘g‘risidagi hujjatlarni topshirish huquqining taqdim etilishidan iborat jarayon;

davlat ta’lim muassasasi – davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari tomonidan davlat mulki bo‘lgan mol-mulk negizida tashkil etilgan, davlat ta’lim standartlariga va davlat ta’lim talablariga muvofiq ta’lim beradigan muassasa;

davlat ta’lim standartlari – davlat tomonidan ta’limning mazmuni va sifatiga nisbatan belgilanadigan talablar majmui;

davlat ta’lim talablari – ta’limning tuzilmasiga, mazmuniga va uni amalga oshirish shart-sharoitlariga, shuningdek ta’lim oluvchilarning jismoniy, shaxsiy, intellektual, ilmiy hamda kasbiy sifatlariga qo‘yiladigan majburiy talablar;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo‘ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko‘rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

kasb – ko‘nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan vazifalar va funksiyalarni bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan faoliyat turi;

LOYIHA

kasb kartasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qoʻyiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni oʻz ichiga olgan muayyan kasb toʻgʻrisidagi tizimlashtirilgan maʼlumotlarni oʻz ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy faoliyat sohasi – ilmiy, ijtimoiy, iqtisodiy sohalarda, ishlab chiqarishda namoyon boʻladigan kasbiy faoliyat obyektlarining majmuasi;

kasbiy faoliyat turi – xususiyati, natijalari va mehnat sharoitlari bir-biriga yaqin boʻlgan mehnat vazifalarining majmuasi. Kasbiy faoliyat turi kasbiy standartlarni ishlab chiqishda qoʻllanilib, aniq mehnat vazifalari hamda malaka talablarini tavsiflash uchun asos boʻlib xizmat qiladi;

kasbiy standart – norasmiy va informal taʼlimni inobatga olgan holda, muayyan kasbiy faoliyat sohasida bilim, koʻnikma, malaka darajasi, mehnat mazmuni, sifati va sharoitlariga qoʻyiladigan talablarni belgilovchi rasmiy hujjat;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning kasbiy faoliyat sohalari va turlari boʻyicha tizimlashtirilgan roʻyxati;

kompetensiya – bilim, malaka va shaxsiy sifatlarini maʼlum sohada muvaffaqiyatli faoliyat uchun qoʻllay olish;

koʻnikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mahorat – biror masala (mantiqiy, hissiy, ijodiy va amaliy tafakkurni qoʻllash)ni hal etish va faoliyatni amalga oshirish maqsadida bilimlarini qoʻllash va kompetentligini namoyish etish qobiliyati;

malaka – tegishli hujjat bilan tasdiqlanuvchi bilim, koʻnikma va kompetensiyalar majmuasi boʻlib, shaxsning muayyan kasbiy faoliyat turini bajarishga tayyorligini aks ettiradi;

malaka berish – rasmiy taʼlim va oʻz-oʻzini oʻqitish orqali olingan bilim va koʻnikmalarni baholash jarayoni. Ushbu baholash natijalariga koʻra sertifikat, diplom, yoki malakani tasdiqlovchi boshqa hujjat (malaka darajasi) beriladi;

mehnat faoliyati turi — kasbiy faoliyat sohasining ajralmas qismi boʻlib, muayyan mehnat vazifalari hamda ularni amalga oshirish uchun zarur boʻlgan kompetensiyalarning yaxlit majmuasini ifoda etadi;

mehnat funksiyasi – ishchi yoki mutaxassis tomonidan kasbiy faoliyat jarayonida bajariladigan, muayyan natijaga erishishga qaratilgan va kasbiy standart doirasida aniq tavsiflangan vazifalar majmuasi boʻlib, u mehnat jarayonining mustaqil qismini tashkil etadi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan oʻzaro aloqa jarayoni boʻlib, unga maʼlum vazifani bajarish natijasida erishiladi;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mutaxassislik – malaka berish bilan yakunlanadigan muayyan kasbiy tayyorgarlik turining nomi;

LOYIHA

modul – oʻquv dasturining alohida boʻlagi;

nodavlat taʼlim tashkiloti – davlat taʼlim standartlari, davlat taʼlim talablari va oʻquv dasturlariga muvofiq taʼlim xizmatlari koʻrsatish faoliyatini amalga oshirish huquqini beradigan litsenziya asosida yoki xabardor qilish tartibida taʼlim xizmatlari koʻrsatuvchi yuridik shaxs;

oʻquv metodik majmua – darslik, mashq daftari, oʻqituvchi uchun metodik qoʻllanma, darsliklarning multimediali ilovadan iborat majmua;

pedagog – (yunon tilidan – παιδαγωγός bola yetaklovchi) – pedagogika mutaxassisi; bolalar va yoshlarni tarbiyalash va oʻqitish bilan shugʻullanuvchi, shu soha boʻyicha maxsus tayyorgarlikka ega boʻlgan shaxs;

tajriba – mehnat faoliyatini amalga oshirish jarayonida egallanadigan bilimlar va mahoratlar;

taʼlim – taʼlim oluvchilarga chuqur nazariy bilim, malakalar va amaliy koʻnikmalar berishga, shuningdek ularning umumtaʼlim va kasbiy bilim, malaka hamda koʻnikmalarini shakllantirishga, qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan tizimli jarayon;

taʼlim kampusi – yagona hududda birlashtirilgan oʻquv binolarini, ilmiy-tadqiqot institutlarini (markazlarini), ishlab chiqarish majmualari va texnoparklarni, taʼlim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining vaqtincha yashash joylarini, laboratoriyalarni, axborot-resurs markazlarini (kutubxonalarni), sport inshootlarini, umumiy ovqatlanish obyektlarini oʻz ichiga olgan binolar hamda inshootlar majmuidan iborat boʻlgan, oʻquv jarayoni, maʼnaviy-axloqiy tarbiyaning yuqori samaradorligini taʼminlaydigan taʼlim-tarbiya muhiti;

taʼlim tashkilotlari attestatsiyasi – taʼlim tashkilotlarining faoliyatini baholash, davlat taʼlim standartlari, davlat taʼlim talablari hamda oʻquv dasturlariga muvofiq kadrlar tayyorlash mazmuni, darajasi va sifatini aniqlash boʻyicha davlat nazoratining asosiy shakli;

taʼlim-tarbiya jarayoni ishtirokchilari – taʼlim oluvchilar, voyaga yetmagan taʼlim oluvchilarning ota-onalari yoki boshqa qonuniy vakillari, pedagog xodimlar va ularning vakillari;

tarbiya – aniq maqsadli hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama kamol toptirishga, ularning ongini, maʼnaviy-axloqiy qadriyatlar va dunyoqarashini shakllantirishga qaratilgan tizimli jarayon.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos boʻlgan normativ-huquqiy hujjatlar:

Oʻzbekiston Respublikasining 2020-yil 29-sentabr “Taʼlim toʻgʻrisida”gi OʻRQ-637-son qonuni;

Oʻzbekiston Respublikasining 2024-yil 1-fevral “Pedagogning maqomi toʻgʻrisida”gi OʻRQ-901-son qonuni;

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktabr “Kasbiy taʼlimda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro taʼlim

dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-158-son farmoni;

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentabr “O‘zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-345-son qarori;

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgust “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-son qarori, O‘zMSt 641:2025 (IFUT-2.1);

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo‘llaniladi:

IFUT –iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

T/r-tartib raqami.

LOYIHA

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Kasb ta’limi ustasi (ishlab chiqarish, transport, qishloq xo‘jaligi va xizmat ko‘rsatish sohalari bo‘yicha)	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Kasbiy ta’lim sohasida ishlab chiqarish, xizmatlar ko‘rsatish, tegishli toifadagi transport vositalarini xavfsiz boshqarishni o‘rgatish	
3.	IFUT bo‘yicha seksiya, bo‘lim, guruh, sinf va kichik sinf:	Q seksiya: Ta‘lim 85 Ta’lim 85.3 O‘rta va o‘rta ta’limdan keyingi ta’lim 85.32 Professional o‘rta ta’lim 85.32.0 Professional o‘rta ta’lim	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Ta’lim oluvchilarning bilimlarini rivojlantirish, kasbiy faoliyatni amalga oshirishga imkon beradigan bilim va kompetensiyalarni shakllantirish, ularning o‘quv natijalariga erishishini ta’minlash, pedagogik sharoitlarni yaratish, ta’limni chuqurlashtirish va ehtiyojlarini qondirish, ta’lim dasturlarini amalga oshirilishini ta’minlash	
5.	Qamrab olingan kasblar ro‘yxati va malaka darajasi:	**Kasblar kodi va nomi:**	**TMR dagi malaka darajasi:**
		23202004 Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb ta’lim ustalari	6
		23202009 Transport xizmatlari sohasida kasb ta’lim ustalari	6
		23202008 Qishloq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari	6
		23202010 Xizmat ko‘rsatish sohasida kasb ta’lim ustalari	6

LOYIHA

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1	23202004 Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb ta’lim ustalari	A1.6	O‘quvchilar tomonidan bilimlarni o‘zlashtirish, ko‘nikma va kompetensiyalarni shakllantirish hamda rivojlantirishga qaratilgan faoliyatni tashkil etish, ularning kasbiy faoliyatni amalga oshirishini ta’minlovchi, me’yoriy tartibda belgilangan ta’lim natijalariga erishishini ta’minlash	A1.01.6	Ta’lim oluvchilarning kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarini o‘zlashtirish bo‘yicha o‘quv-ishlab chiqarish faoliyatini tashkil etish
				A1.02.6	Kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarining o‘zlashtirilishini monitoringini olib borish, pedagogik nazorat qilish va baholash
				A1.03.6	O‘quv-ishlab chiqarish jarayonini o‘quv-me’yoriy va metodik jihatdan ta’minlash
		A2.6	O‘quvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishi, ta’limni chuqurlashtirish va kengaytirishga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirish uchun pedagogik shart-sharoitlar yaratish	A2.01.6	Guruh faoliyatini rejalashtirishda o‘quvchilar, ularning ota-onalari (qonuniy vakillari), ta’lim muassasasi xodimlari ishtirokini ta’minlash, shu jumladan, guruh talabalarini turli amaliyotlarga va kasbiy faoliyatga jalb etish
				A2.02.6	Guruhning o‘ziga xos boshqaruv organlarini tashkiliy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash
				A2.03.6	O‘quv hujjatlari asosida hisobotlar, ma’lumotnomalar va boshqa ma’lumot materiallarini belgilangan shaklda (jumladan qog‘oz va elektron ko‘rinishda) tuzish va so‘rov bo‘yicha vakolatli shaxslarga taqdim etish

LOYIHA

2	23202009 Transport xizmatlari sohasida kasb ta’lim ustalari	B1.6	Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishni o‘rgatish	B1.01.6	Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish bo‘yicha nazariy va amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish
				B1.02.6	Tegishli toifadagi transport vositasi haydovchisi malakasini o‘zlashtirilishini pedagogik nazorat qilish va baholash
				B1.03.6	Tegishli toifalar bo‘yicha o‘quv va amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish, olib borish, ta’lim oluvchilar tomonidan kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarining o‘zlashtirish monitoringini yuritish
		B2.6	O‘quv-ishlab chiqarish ustaxonasida (poligonda, maydonchada, laboratoriyada, mashg‘ulotlar o‘tkaziladigan boshqa joylarda) ta’lim-ishlab chiqarish muhitini shakllantirish, ularning jihozlanishini modernizatsiya qilish bo‘yicha tadbirlarni ishlab chiqish	B2.01.6	Ustaxona, poligon yoki laboratoriyaning mavjud ta’lim-ishlab chiqarish muhitini tahlil qilish, zarur pedagogik va ishlab chiqarish sharoitlarini aniqlash, yetishmovchiliklarni belgilash
				B2.02.6	Jihozlar, asbob-uskunalar va materiallar ro‘yxatini ishlab chiqish va modernizatsiya qilish bo‘yicha chora-tadbirlarni rejalashtirish, ta’lim va amaliy mashg‘ulotlar samaradorligini oshirish maqsadida zamonaviy texnika va pedagogik metodlardan foydalanish
				B2.03.6	Ishlab chiqilgan tadbirlar bo‘yicha hisobotlar, reja va texnik hujjatlarni tayyorlash, o‘quvchilar va ustaxonadagi xodimlar bilan samarali hamkorlikni ta’minlash, ularning xavfsiz va sifatli faoliyatini nazorat qilish
			Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika	D1.01.6	Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish bo‘yicha nazariy va amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish

LOYIHA

3	23202008 Qishloq xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari	D1.6	boshqarish bilan bogʻliq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarishni oʻrgatish	D1.02.6	Qishloq xoʻjaligi, melioratsiya, yoʻl-qurilish va texnika boshqarish bilan bogʻliq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish malakasini oʻzlashtirilishini pedagogik nazorat qilish va baholash
				D1.03.6	Qishloq xoʻjaligi, melioratsiya, yoʻl-qurilish va texnika boshqarish bilan bogʻliq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish boʻyicha oʻquv va amaliy mashgʻulotlarni rejalashtirish, olib borish, taʼlim oluvchilar tomonidan kasbiy taʼlim va kasbga oʻqitish dasturlarining oʻzlashtirish monitoringini yuritish
		D2.6	Oʻrta maxsus kasbiy taʼlim dasturlari boʻyicha oʻquvchilarga taʼlim faoliyati va kasbiy-shaxsiy rivojlanishda ijtimoiy-pedagogik qoʻllab-quvvatlash	D2.01.6	Oʻquvchilarning taʼlim jarayonidagi ehtiyojlari va rivojlanish darajasini aniqlash, ijtimoiy-pedagogik qoʻllab-quvvatlash tadbirlarini rejalashtirish va amalga oshirish
				D2.02.6	Oʻquvchilar bilan individual va guruh boʻlib maslahatlar, treninglar, mashgʻulotlar oʻtkazish, ota-onalar va qonuniy vakillar bilan hamkorlikni yoʻlga qoʻyish, ularni oʻquvchilarning rivojlanishi jarayoniga jalb etish
				D2.03.6	Oʻquvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishini kuzatish va baholash, zarurat boʻlganda pedagogik tavsiyalar berish, ijtimoiy-pedagogik qoʻllab-quvvatlash natijalari boʻyicha hisobotlar tayyorlash;
		E1.6	Turli darajadagi kasbiy taʼlim va kasbga oʻqitish dasturlarini amalga oshirishda oʻquv-	E1.01.6	Taʼlim oluvchilarni turli darajadagi kasbiy taʼlim dasturlari boʻyicha oʻquv-ishlab chiqarish faoliyatini tashkil etish

LOYIHA

4	23202010 Xizmat koʻrsatish sohasida kasb taʼlim ustalari		ishlab chiqarish jarayonini tashkil etish	E1.02.6	Taʼlim oluvchilarni ishlab chiqarish jarayonida malakani egallashini pedagogik nazorat qilish va baholash
				E1.03.6	Taʼlim oluvchilarning oʻquv-ishlab chiqarish jarayonini uslubiy jihatdan taʼminlash
		E2.6	Kasbiy taʼlimning asosiy dasturlari va asosiy kasbiy taʼlim dasturlari doirasidagi oʻquv fanlari, kurslar, dissiplinalar (modullar)ning ishchi dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ularning amaliyotga tayyorgarlikni taʼminlashi va kasbiy taʼlim dasturlari boʻyicha amaliyotni oʻzlashtirishni taʼminlash	E2.01.6	Kasbiy taʼlim dasturlari va ularning tarkibiy qismlarini tahlil qilish va baholash,oʻquv fanlari, kurslar, disiplinlar (modullar) boʻyicha ishchi dasturlarni ishlab chiqish va ularni yangilash
				E2.02.6	Ishchi dasturlarda amaliyotga tayyorgarlikni taʼminlovchi elementlarni kiritish, oʻquvchilar va xodimlarning malakasini oshirishga qaratilgan amaliy mashgʻulotlarni rejalashtirish, amaliyot va kasbiy tayyorgarlikni amalga oshirish jarayonini kuzatish va baholash
				E2.03.6	Ishchi dasturlarni zamonaviy pedagogik va texnologik talablar asosida moslashtirish, ishchi dasturlar boʻyicha hisobotlar va tavsiyalar tayyorlash

LOYIHA

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

<table>
<tr><td>Kasbning nomi:</td><td colspan="2">Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>Mashg‘ulot nomining kodi:</td><td colspan="2">23202</td></tr>
<tr><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td colspan="2">6</td></tr>
<tr><td>Malakani baholashga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">Tavsiya etiladi</td></tr>
<tr><td>Amaliy tajriba (Ish staji)ga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">Dars beradigan o‘quv, ishlab chiqarish amaliyotlariga mos oliy, o‘rta maxsus, kasb-hunar, o‘rta yoki boshlang‘ich kasbiy ta’lim darajasidagi ma’lumot, mos sohada ishlab chiqarishda 3 yilgacha ish staji</td></tr>
<tr><td>Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilishi;
o‘quv mashg‘ulotlarini o‘quv dasturlari va davlat ta’lim standartlariga muvofiq sifatli o‘tkazishi;
o‘quv mashg‘ulotlari davomida ta’lim oluvchilarning bilim darajasini oshirish uchun zarur choralar ko‘rishi;
ta’lim oluvchilarning psixologik va o‘ziga xos xususiyatlarini, jismoniy va ruhiy salomatligini, fiziologik rivojlanishini hisobga olishi, alohida ta’lim ehtiyojlari bo‘lgan shaxslarni o‘qitish uchun shart-sharoitlar yaratilishiga e’tibor qaratishi va ularni kamsitmasligi;
voyaga yetmagan ta’lim oluvchilar bilan ta’lim-tarbiya ishlarini ularning ota-onasi yoki boshqa qonuniy vakillari bilan hamkorlikda olib borishi;
o‘z malakasini muntazam ravishda oshirib borishi, egallab turgan lavozimiga muvofiqlik jihatidan davriy attestatsiyadan o‘tishi;
ta’lim tashkilotining ustaviga va (yoki) boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etishi;
majburiy tibbiy ko‘rikdan o‘z vaqtida o‘tishi shart.</td></tr>
<tr><td>Ta’lim darajasiga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">1) bakalavriat
2) o‘rta maxsus professional ta’lim va amaliy tajriba</td></tr>
<tr><td>Norasmiy va informal ta’lim bilan bog‘liqligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbiy standartlar reyestrida mavjudligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbning boshqa mumkin bo‘lgan nomlari:</td><td colspan="2">Kasb ta’limi ustasi</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:</td><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td>Kasbning nomi:</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Arxitektura va qurilish sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
</table>

	6	Baliq xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Kasbiy taʼlim tashkilotlarida boshqa kasb taʼlim ustalari
	6	Muhandislik va muhandislik ishi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Oʻrmon xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Qishloq xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Transport xizmatlari sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Xizmat koʻrsatish sohasida kasb taʼlim ustalari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	**Mehnat vazifalari**	
A1.6 - Oʻquvchilar tomonidan bilimlarni oʻzlashtirish, koʻnikma va kompetensiya larni shakllantirish hamda rivojlantirishga qaratilgan faoliyatni tashkil etish, ularning kasbiy faoliyatni amalga oshirishini taʼminlovchi, meʼyoriy tartibda belgilangan taʼlim natijalariga erishishini taʼminlash	A1.01.6 - Taʼlim oluvchilarning kasbiy taʼlim va kasbga oʻqitish dasturlarini oʻzlashtirish boʻyicha oʻquv-ishlab chiqarish faoliyatini tashkil etish	**Oʻqitish natijalari**
		Mehnat harakatlari:
		1. Ishlab chiqarish texnologiyalari asosida amaliy darslarni tashkil etish
		2. Taʼlim oluvchilarga asbob-uskunalar bilan ishlashni, xavfsizlik qoidalarini va mehnat madaniyatini oʻrgatish
		3. Dars oldidan asbob-uskunalarni, materiallarni tekshirish va tayyorlash, ish qurollari va texnika vositalaridan foydalanishni tushuntirish
		4. Ishlab chiqarish buyurtmalari asosida mahsulot ishlab chiqarishni tashkil qilish
		5. Ish joyining gigiyena va xavfsizlik qoidalariga muvofiqligini nazorat qilish
		6. Taʼlim oluvchilarga texnika xavfsizligi va ishlab chiqarish madaniyati boʻyicha yoʻriqnoma berish
		7. Oʻquv amaliyotlari mashgʻulotlarini oʻtish, ishlab chiqarish amaliyotlarini oʻtilishini tashkil qilish
		Koʻnikmalar:
		Fan(modul) mazmunini va oʻqitish metodikasini rejalashtirish
		Namunaviy taʼlim dasturlari asosida ishchi oʻquv reja va oʻquv dasturlarni ishlab chiqish
		Mashgʻulotlarda tashkiliy boshqaruv faoliyatini amalga oshirish
		Oʻquv amaliyoti mashgʻulotlarini pedagogik etika va huquqiy normalarga muvofiq amalga oshirish
		Texnologik jihozlarning sozligini tekshiruvdan oʻtkazish, olinadigan moddiy resurslarni, xomashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar, butlovchi

LOYIHA

		qismlar miqdor va sifat jihatdan tekshirish, o'quv ishlab chiqarish jihozlarni ta'mirlash uchun buyurtma tayyorlash va bajarilgan ishlarni sifatini nazorat qilish
		Texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda ta'lim berishning zamonaviy metod va texnologiyalarini qo'llash
		Ta'lim oluvchilar bilan pedagogik jihatdan to'g'ri munosabatlarni o'rnatish, ta'lim oluvchilarni tarbiyalash va rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratish
		Ta'lim oluvchilarni amaliyot mashg'ulotiga tayyorgarligini, bajarayotgan ishlarini nazorat qilish va baholash, kasbni egallashdagi yutuq va yuzaga kelgan qiyinchiliklarni aniqlash, tahlil qilish, ularni kelib chiqish sabablarini o'rganish, ta'lim va tarbiya jarayonini individuallashtirish va moslash
		Ta'lim oluvchilar ish jarayonida yo'l qo'ygan xatolarini aniqlab, tuzatish bo'yicha tavsiyalar berish, ish sifati, mehnat unumdorligi va materiallardan foydalanishni kuzatish
		Bilimlar:
		O'quv-ishlab chiqarish ustaxonasi (yoki boshqa mashg'ulot o'tkaziladigan joy)dagi ta'lim jarayonini va faoliyatni tashkil etishga doir mahalliy hujjatlar
		Kasbiy o'qitishni tashkil etish asoslari va usullari, amaliyotga yo'naltirilgan zamonaviy ta'lim texnologiyalari
		Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha standart, namunaviy va ishchi o'quv dasturlar talablari, kasbiy tayyorgarlikka taalluqli darsliklar va qo'llanmalar
		Mehnatni tashkil etish xususiyatlari, zamonaviy ishlab chiqarish texnologiyalari, ishlab chiqarish jihozlari va ulardan foydalanish qoidalari, kasbga oid normativ-huquqiy hujjatlar, texnologik operatsiyalarni bajarish uchun vaqt me'yorlari
		Mashg'ulotlarda ta'lim jarayonini tashkil etish, nazorat qilish, motivatsiyani rivojlantirish bo'yicha pedagogik, psixologik va metodik asoslar
		Psixologik-pedagogik asoslari hamda o'qitishni texnik vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi
		Amaliy mashg'ulotlar jarayonida faoliyatni tashkil etish va ta'lim oluvchilarni kasbga moslashish va kasbiy rivojlanishiga qaratilgan muloqotlar olib-borish samarali usullari

LOYIHA

		O‘quv va ishlab chiqarish amaliyotida ta’lim oluvchilarni faoliyatini tashkillashtirishda mehnat muhofazasi talablari
	A1.02.6 - Kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarining o‘zlashtirilishini monitoringini olib borish, pedagogik nazorat qilish va baholash	**Mehnat harakatlari:**
		1. O‘quv va ishlab chiqarish amaliyoti jarayonida ta’lim oluvchilarni motivatsiyasi va tayyorgarlik dinamikasini nazorat qilish hamda o‘qitish natijalarini baholash
		2. Topshiriqlar ishlab chiqish, Davlat attestatsiya komissiyalari ishlarida ishtirok etish, kasbiy tanlovlarda ishtirok etish uchun ta’lim oluvchilarni tayyorlash
		3. Hamkasblarining o‘quv-amaliy mashg‘ulotlar o‘tkazishini tahlil qilish, ishlab chiqarish amaliyotini tashkil etish
		Ko‘nikmalar:
		Kompetensiyani baholashni pedagogik asoslangan shakl, metod va usullarini qo‘llay olish
		Baholash materiallari va instrumentlarini ishlab chiqish
		Topshiriqlarni murakkablik darajasidan kelib chiqib taqsimlash
		Ish beruvchi tashkilot bazasida attestatsiya o‘tkazilganda tashkilotning vakillari hamda boshqa ish beruvchi tashkilotlar vaqillari bilan hamkorlik qilish va baholash tartibiga rioya qilish
		Imtihonlarni belgilangan texnika xavfsizligi qoidalariga amalga qilgan holda ta’lim oluvchilar sog‘ligiga ziyon yetkazmasdan o‘tkazish
		O‘qitish natijalarini monitoring qilish
		Bilimlar:
		O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida va yuqori turgan tashkilotlar me’yoriy hujjatlarida belgilangan oraliq va yakuniy nazorat (attestatsiya)ni o‘tkazish tartiblari
		Kasb, malakani o‘zlashtirilishini nazorat qilish va baholashning zamonaviy qarashlari va metodlari
		Baholash vositalarini ishlab chiqish va qo‘llash, kasb, malakani o‘zlashtirilishini nazorat qilish va baholash natijalarini talqin qilish metodikasi
		Pedagogik axloq me’yorlari, ta’lim oluvchilarni nazorat va baholash ishlarini olib borishda pedagogik qo‘llab-quvvatlash usullari

LOYIHA

		Mehnat harakatlari:
		1. Kasbiy ta’limda amaliy tayyorgarlikni hamda ishchi, xizmatchi malakasini o‘zlashtirganligini ta’minlaydigan o‘quv fani, modul, kurs, amaliy mashg‘ulotlar, namunaviy va ishchi dasturlarini ishlab chiqish va yangilash
		2. O‘quv va ishlab chiqarish amaliyotlari (amaliy ta’lim) dasturlarini dasturiy-metodik jihatdan ta’minlash va yangilash
		3. Dars va o‘quv amaliyoti mashg‘ulotlarini rejalashtirish, texnologik xaritalarni ishlab chiqish
		4. O‘quv ishlab chiqarish jarayonini ta’minlovchi hujjatlarni yuritish
		5. Ishchi guruhlar tarkibida namunaviy o‘quv rejalari va dasturlarini ishlab chiqishda ishtirok etish
		6. Ustoz-shogird, mahorat maktablari faoliyatida ishtirok etish
		7. Seminar, trening va malaka oshirish kurslarida ishtirok etish, o‘z tajribasini ommalashtirish
		Ko‘nikmalar:
		Aniq va ishonchli ma’lumotlarni tanlab olish
	A1.03.6 - O‘quv-ishlab chiqarish jarayonini o‘quv-me’yoriy va metodik jihatdan ta’minlash	O‘quv-metodik qo‘llanmalar mazmuni va sifatini baholash
		O‘quv-metodik mahsulotlar sifatini oshirishni ta’minlash
		Amaliy mashg‘ulotlarning ishchi o‘quv dasturlari, dars rejalari, amaliy mashg‘ulotlar texnologik xaritalarini ishlab chiqish
		O‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalar, elektron ta’lim resurslari, baholash vositalari va boshqa metodik mahsulotlarni ishlab chiqish
		O‘quv, rejalashtirish hujjatlari, o‘quv ustaxona (amaliy mashg‘ulot o‘tish joylari) hujjatlari hamda ta’lim oluvchilarni mehnat muhofazasi bo‘yicha yo‘riqnomalar jurnalini yuritish
		Ta’lim oluvchilar tayyorlagan mahsulotlarni, ishlatilgan xomashyo va resurslarni hisobotini yuritish
		O‘zbekiston Respublikasi qonunlariga muvofiq shaxsiy ma’lumotlar bilan ishlash, turli xil toifadagi fuqarolarni va mansabdor shaxslarni o‘quv hujjatlar va shaxsiy ma’lumotlardan foydalanish uchun talablari qonuniyligini aniqlash
		Bilimlar:
		Darsliklar, o‘quv va o‘quv metodik qo‘llanmalarni ishlab chiqish asoslari
		Ishlab chiqarishning zamonaviy texnologiyalari

LOYIHA

		Darsliklar, o‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalarni sifatini baholash mezonlari
		Ta’lim dasturlari, darsliklar va o‘quv qo‘llanmalar mazmuni
		Muayyan kasbiy faoliyatning kasbiy standartlari, malakaviy va dasturiy-metodikaviy ta’minlashga bo‘lgan talablari
		Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha zamonaviy darsliklar, o‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalar, elektron o‘quv resurslari va boshqa metodik materiallarga bo‘lgan talablari
		O‘quv jarayonini tashkil qilish, dasturiy-metodik ta’minotni ishlab chiqish, o‘quv va boshqa hujjatlarni tartibga solish va ulardan foydalanish qoidalarini belgilovchi me’yoriy hujjatlar
		Dasturiy-metodik ta’minotni ishlab chiqish uchun zarur bo‘ladigan axborotni izlashning asosiy manbalari va usullari
A2.6 - O‘quvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishi, ta’limni chuqurlashtirish va kengaytirishga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirish uchun pedagogik shart-sharoitlar yaratish	A2.01.6 - Guruh faoliyatini rejalashtirishda o‘quvchilar, ularning ota-onalari (qonuniy vakillari), ta’lim muassasasi xodimlari ishtirokini ta’minlash, shu jumladan, guruh talabalarini turli amaliyotlarga va kasbiy faoliyatga jalb etish	**Mehnat harakatlari:**
		1. Guruh faoliyati bo‘yicha yillik va oylik reja loyihalarini ishlab chiqish hamda muhokamaga qo‘yish
		2. O‘quvchilar, ota-onalar (qonuniy vakillar) va ta’lim muassasasi xodimlari ishtirokida yig‘ilishlar tashkil etish
		3. Guruh talabalarini ishlab chiqarish amaliyoti, o‘quv-amaliy mashg‘ulotlar va kasbiy faoliyat turlariga yo‘naltirish
		4. Korxona va tashkilotlar bilan hamkorlikda amaliyot o‘tash jarayonini muvofiqlashtirish
		5. Guruh faoliyati natijalarini tahlil qilish va xulosalar chiqarish
		6. Ota-onalar bilan doimiy aloqani yo‘lga qo‘yish va axborot almashinuvi olib borish
		Ko‘nikmalar:
		Rejalashtirish va tashkilotchilik usullaridan samarali foydalanish
		Jamoa bilan ishlash va hamkorlikni samarali tashkil etish
		O‘quvchilarni kasbiy faoliyatga yo‘naltirish va rag‘batlantirish
		Ota-onalar bilan muloqot olib borish va kelishuvga erishish
		Amaliyot jarayonini nazorat qilish va muammolarni o‘z vaqtida hal etish
		Tahliliy fikrlash va qaror qabul qilish

LOYIHA

		Bilimlar:
		Ta’lim jarayonini rejalashtirishning asosiy tamoyillari
		O‘quvchilar bilan tarbiyaviy va kasbiy yo‘naltiruvchi ishlarni olib borish usullari
		Ishlab chiqarish amaliyotlarini tashkil etish tartibi va normativ hujjatlar
		Ota-onalar bilan hamkorlikning pedagogik va huquqiy asoslari
		Mehnat bozori va kasbiy faoliyat turlari haqida umumiy tushunchalar
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari va lavozim majburiyatlari
	A2.02.6 - Guruhning o‘ziga xos boshqaruv organlarini tashkiliy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash	**Mehnat harakatlari:**
		1. Guruhning o‘zini o‘zi boshqarish organlarini shakllantirish jarayonini tashkil etish
		2. Boshqaruv organlari faoliyati uchun tashkiliy va pedagogik sharoitlarni yaratish
		3. Guruh faollari bilan muntazam ish rejalari va yig‘ilishlarini o‘tkazish
		4. Boshqaruv organlari a’zolariga vazifalar taqsimoti va mas’uliyatni tushuntirish
		5. Guruh ichki tartib-qoidalariga rioya etilishini ta’minlashda faollar faoliyatini muvofiqlashtirish
		6. Faollar tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash va amalga oshirishga ko‘maklashish
		7. Boshqaruv organlari faoliyati samaradorligini tahlil qilish va baholash
		Ko‘nikmalar:
		Tashkiliy-pedagogik faoliyatni rejalashtirish va boshqarish
		O‘quvchilar o‘rtasida yetakchilik va mas’uliyatni shakllantirish
		Jamoa bilan ishlash va o‘zini o‘zi boshqarishni rivojlantirish
		Tarbiyaviy jarayonlarni muvofiqlashtirish va nazorat qilish
		Muammoli vaziyatlarda pedagogik yechim topish
		Tashabbuskorlikni rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash
		Bilimlar:
		O‘quvchilar jamoasini boshqarish, o‘zini o‘zi boshqarish tizimlari va asoslari
		Tashkiliy-pedagogik faoliyatning shakl va usullari
		Tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish va amalga oshirish metodikasi
		Ta’lim muassasasining ichki tartib-qoidalari va me’yoriy hujjatlari

LOYIHA

		O‘quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlari
		Pedagogik muloqot va yetakchilik nazariyasi
	A2.03.6 - O‘quv hujjatlari asosida hisobotlar, ma’lumotnomalar va boshqa ma’lumot materiallarini belgilangan shaklda (jumladan qog‘oz va elektron ko‘rinishda) tuzish va so‘rov bo‘yicha vakolatli shaxslarga taqdim etish.	**Mehnat harakatlari:**
		1. O‘quv hujjatlarini o‘rganish va tahlil qilish
		2. Belgilangan shakl va namunalar asosida hisobotlar hamda ma’lumotnomalarni tayyorlash
		3. Qog‘oz va elektron shaklda hujjatlarni rasmiylashtirish va tizimlashtirish
		4. Axborot materiallarini belgilangan muddatlarda tayyorlash va topshirish
		5. So‘rovlar asosida zarur ma’lumotlarni tanlash, aniqlashtirish va rasmiylashtirish
		6. Tayyorlangan hujjatlarni vakolatli shaxslarga taqdim etish va ro‘yxatdan o‘tkazish
		7. Hujjatlarning saqlanishi va maxfiyligini ta’minlash
		Ko‘nikmalar:
		Rasmiy hujjatlarni belgilangan talablar asosida tuzish
		Qog‘oz va elektron hujjatlar bilan ishlash ko‘nikmasi
		Axborotni tahlil qilish, umumlashtirish va tizimlashtirish
		Elektron hujjat aylanishi tizimlaridan foydalanish
		Belgilangan muddatlarga qat’iy rioya qilish
		Mas’uliyat va aniqlik bilan ish yuritish
		Bilimlar:
		O‘quv hujjatlari va hisobotlarni yuritish tartibi
		Hujjatlarni rasmiylashtirishga oid me’yoriy-huquqiy talablar
		Elektron hujjat aylanishi va axborot tizimlari asoslari
		Axborot xavfsizligi va shaxsiy ma’lumotlarni himoyalash talablari
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari
		Ish yuritish va hujjatchilik asoslari
	Mas’uliyat va mustaqillik:	1. Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik
		2. O‘quv yoki kasbiy faoliyat sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish, shuningdek, biriktirilgan xodimlar mehnatini tekshirish va rivojlantirish
		3. Ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		Noutbuk yoki shaxsiy kompyuter; Proyektor yoki interaktiv doska; Internet;

LOYIHA

	Trenajyor va simulyatorlar; Zamonaviy uskunalar, stanoklar, elektron boshqaruv tizimlari va mexanik qurilmalarni ishlatishni bilishi; texnik hujjatlar (chizmalar, sxema va pasportlar) bilan ishlay olish; elektr uskunalari va energiya ta’minoti tizimlarini tushunishi; quvvat manbalari bilan xavfsiz ishlash qoidalarini bilishi; mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari boʻyicha bilimlarga ega boʻlishi; avariyaviy holatlarda toʻgʻri harakat qila olishi; ishlab chiqarish tartibini aniq bajarish; texnologik tartiblar va standartlarga rioya qilish; ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish boʻyicha takliflar berish qobiliyati; yangi texnologiyalarni oʻzlashtirish va qoʻllash; talabalarni amaliyotga tayyorlash uchun texnologik jarayonlarni soddalashtirib tushuntira olish; talabalarni zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

LOYIHA

<table>
<tr><td>Kasbning nomi:</td><td colspan="2">Transport xizmatlari sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>Mashg‘ulot nomining kodi:</td><td colspan="2">23202</td></tr>
<tr><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td colspan="2">6</td></tr>
<tr><td>Malakani baholashga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">Tavsiya etiladi</td></tr>
<tr><td>Ish staji (amaliy tajriba)ga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">Dars beradigan o‘quv fani (amaliyot)lariga mos oliy, o‘rta maxsus, kasb-hunar ma’lumoti yoki o‘rta kasbiy ta’lim darajasidagi ma’lumot, avtomobil haydashni o‘rgatuvchi-yo‘riqchi guvohnomasi, avtotransport vositalarini boshqarish bo‘yicha kamida 3 yil amaliy ish staji</td></tr>
<tr><td>Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo‘yilgan talablar</td><td colspan="2">ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilishi;
o‘quv mashg‘ulotlarini o‘quv dasturlari va davlat ta’lim standartlariga muvofiq sifatli o‘tkazishi;
o‘quv mashg‘ulotlari davomida ta’lim oluvchilarning bilim darajasini oshirish uchun zarur choralar ko‘rishi;
ta’lim oluvchilarning psixologik va o‘ziga xos xususiyatlarini, jismoniy va ruhiy salomatligini, fiziologik rivojlanishini hisobga olishi, alohida ta’lim ehtiyojlari bo‘lgan shaxslarni o‘qitish uchun shart-sharoitlar yaratilishiga e’tibor qaratishi va ularni kamsitmasligi;
voyaga yetmagan ta’lim oluvchilar bilan ta’lim-tarbiya ishlarini ularning ota-onasi yoki boshqa qonuniy vakillari bilan hamkorlikda olib borishi;
o‘z malakasini muntazam ravishda oshirib borishi, egallab turgan lavozimiga muvofiqlik jihatidan davriy attestatsiyadan o‘tishi;
ta’lim tashkilotining ustaviga va boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etishi;
majburiy tibbiy ko‘rikdan o‘z vaqtida o‘tishi shart.</td></tr>
<tr><td>Ta’lim darajasiga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">1) bakalavriat
2) o‘rta maxsus professional ta’lim va amaliy tajriba</td></tr>
<tr><td>Norasmiy va informal ta’lim bilan bog‘liqligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbiy standartlar reyestrida mavjudligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbning boshqa mumkin bo‘lgan nomlari:</td><td colspan="2">Avtotransport vositalarini boshqarish bo‘yicha kasb ta’limi ustasi</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:</td><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td>Kasbning nomi:</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Arxitektura va qurilish sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
</table>

	6	Baliq xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb taʼlim ustalari
	6	Kasbiy taʼlim tashkilotlarida boshqa kasb taʼlim ustalari
	6	Muhandislik va muhandislik ishi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Oʻrmon xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Qishloq xoʻjaligi sohasida kasb taʼlim ustalari
	6	Xizmat koʻrsatish sohasida kasb taʼlim ustalari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	**Mehnat vazifalari**	
B1.6 - Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishni oʻrgatish	B1.01.6 - Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish boʻyicha nazariy va amaliy mashgʻulotlarni oʻtkazish	**Oʻqitish natijalari**
		Mehnat harakatlari:
		1. Amaliy mashgʻulotlar uchun tegishli toifadagi va kichik toifadagi oʻquv joylarini, oʻquv transport vositalarini tayyorlash
		2. Transport vositalarini boshqarishning asosiy xavfsizlik qoidalari boʻyicha yoʻriqdan oʻtkazish
		3. Tegishli toifadagi transport vositalarini ishlashga tayyorlash boʻyicha amaliy mashgʻulotlar oʻtkazish
		4. Trenajyor (simulyator)larda transport vositalarini xavfsiz boshqarish boʻyicha boshlangʻich haydash mashgʻulotlarini oʻtkazish
		5. Yopiq joy (avtodrom)da tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish boʻyicha dastlabki mashgʻulotlarni oʻtkazish
		6. Yoʻl harakati sharoitida tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish boʻyicha amaliy mashgʻulotlar oʻtkazish
		7. Tegishli toifadagi transport vositasini boshqarish huquqini olishga nomzodlarni malaka imtihonlarini topshirish va haydovchilik guvohnomasini olishga tayyorlash boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni oʻtkazish
		8. Ixtisoslashtirilgan maxsus maydoncha (avtodrom)da mashgʻulotlar paytida va jamoat yoʻllarida harakatlanish sharoitida taʼlim oluvchilarning yoʻl harakati qoidalariga rioya etishlarini nazorat qilish
		9. Mehnat muhofazasi, texnika xavfsizligi, sanitar-gigiyenik meʼyorlarni bilish va ularga rioya qilish
		Koʻnikmalar:
		Tegishli toifadagi transport vositasi tarkibining kunlik texnik xizmat koʻrsatish va undan foydalanish davrida kichik nosozliklarni bartaraf etish

LOYIHA

		Harakatlanish boshlanishidan oldin tegishli toifadagi transport vositalarini nazoratdan oʻtkazish
		Avtomobilning elektr zanjiri koʻrsatkichlarini oʻlchash
		Ta’lim oluvchilar bilan transport vositasining asosiy xavfsizlik qoidalari boʻyicha koʻrsatma yoʻriqnomalarini oʻtkazish
		Turli xil yoʻl harakati sharoitlarida tegishli toifadagi transport vositalari tarkibini xavfsiz boshqarish
		Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqaruvchi haydovchilar uchun namunaviy ta’lim dasturi asosida ishlab chiqilgan ishchi fan dasturida koʻzda tutilgan mavzular boʻyicha oʻqitish va oʻrgatish
		Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishda amaliy mashgʻulotlarni tashkil etishning pedagogik jihatdan asosli shakllari, usullari va turlaridan foydalanish, ta’lim berishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va texnik oʻquv vositalarini ta’lim oluvchilarning yoshi, jinsi, alohida xususiyatlarini inobatga olgan holda qoʻllash
		Turli xil yoʻl harakati sharoitida tegishli toifadagi transport vositalari tarkibini boshqarish usuli va tartiblarini namoyish etish
		Ta’lim oluvchilarning transport vositalarini boshqarish boʻyicha amaliy topshiriqlar bilan shugʻullanishga tayyorligini nazorat qilish va baholash
		Mashgʻulotlarni oʻtkazishda ta’lim oluvchilarning jismoniy holatining oʻziga xos xususiyatlari va uning turli vaqt oraligʻida oʻzgarish qonuniyatlarini hisobga olish
		Ta’lim oluvchilar bilan amaliy mashgʻulotlar davomida yuzaga keladigan qarama-qarshiliklar va nizolarni konstruktiv ravishda hal qilish, ularning hissiy holatini boshqarish, oʻz kasbiy faoliyatida samarali muloqot texnikasi va usullarini qoʻllash
		Mehnat muhofazasi, texnika xavfsizligi, qoidalarga rioya qilish, yongʻinga qarshi jihoz va shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Ta’lim oluvchilarning tayyorgarligi, oʻzlashtirish dinamikasi, kasbni egallashdagi muvaffaqiyat va qiyinchiliklarni baholash, ularning sabablarini aniqlash, oʻquv jarayonini individuallashtirish
		Mashgʻulotlarning oʻtkazilishini muntazam tahlil qilish, ta’lim jarayoniga zaruriy tuzatishlar kiritish
		Bilimlar:
		Oʻquv-ishlab chiqarish ustaxonasidagi ta’lim jarayonini va faoliyatni tashkil etishga doir mahalliy hujjatlar

LOYIHA

		Kasbiy oʻqitishni tashkil etish asoslari va usullari, amaliyotga yoʻnaltirilgan zamonaviy ta'lim texnologiyalari
		Amaliy mashgʻulotlar boʻyicha standart, namunaviy va ishchi oʻquv dasturlar talablari, kasbiy tayyorgarlikka taalluqli darsliklar va qoʻllanmalar mazmuni
		Mehnatni tashkil etish xususiyatlari, zamonaviy ishlab chiqarish texnologiyalari, ishlab chiqarish jihozlari va ulardan foydalanish qoidalari, kasbga oid normativ-huquqiy hujjatlar, texnologik operatsiyalarni bajarish uchun vaqt me'yorlari
		Mashgʻulotlarda ta'lim jarayonini tashkil etish, nazorat qilish, motivatsiyani rivojlantirish boʻyicha pedagogik, psixologik va metodik asoslar
		Psixologik-pedagogik asoslari hamda oʻqitishni texnik vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi
		Amaliy mashgʻulotlar jarayonida faoliyatni tashkil etish va ta'lim oluvchilarni kasbga moslashish va kasbiy rivojlanishiga qaratilgan muloqotlar olib-borish samarali usullari
		Oʻquv va ishlab chiqarish amaliyotida ta'lim oluvchilarni faoliyatini tashkillashtirishda mehnat muhofazasi talablari
	B1.02.6- Tegishli toifadagi transport vositasi haydovchisi malakasini oʻzlashtirilishini pedagogik nazorat qilish va baholash	**Mehnat harakatlari:**
		1. Tegishli toifadagi transport vositasini yopiq maydon (avtodrom)da boshqarish boʻyicha dastlabki baholash
		2. Tegishli toifadagi transport vositasini yoʻl harakati sharoitida boshqarish boʻyicha baholash
		Koʻnikmalar:
		Yopiq joy, avtodromda tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish boʻyicha dastlabki koʻnikmalarini aniqlashda zamonaviy baholash va texnik nazorat vositalarini qoʻllash
		Baholash vositalarida keltirilgan tartibda nazoratni oʻtkazish va baholash
		Ta'lim oluvchilar tomonidan yopiq maydon yoki avtodromda yoʻl harakati mashqlari va berilgan komandalarning toʻgʻri bajarilishini kuzatish, ularni bajarishdagi yutuqlarini e'tirof etish, imtihon varagʻiga xatolar va ular uchun jarima ballarini kiritish
		Tekshirishni baholash vositalarida belgilangan tartibda amalga oshirish
		Ta'lim oluvchilar bilan pedagogik jihatdan maqbul munosabatlarni oʻrnatish, shaffof baholashni ta'minlash, pedagogik etika me'yorlariga rioya qilish
		Yoʻl harakati sharoitida tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish koʻnikmalarini sinovdan

LOYIHA

		o‘tkazishni tashkil etish, tahlil qilish va uni takomillashtirish bo‘yicha takliflar kiritish
		Bilimlar:
		O‘zbekiston Respublikasi “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni, qonunosti hujjatlari, ta’lim oluvchilarni baholash, oraliq va yakuniy attestatsiyadan o‘tkazishni tartibga soluvchi huquqiy-me’yoriy hujjatlar
		Yo‘l harakati sharoitida tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishning dastlabki ko‘nikmalarini baholashning mazmuni va metodologiyasi
		Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishga qabul qilishni tartibga soluvchi, transport vositasini boshqarish huquqi uchun imtihonlarni o‘tkazish va haydovchilik guvohnomalarini berish qoidalari
	B1.03.6 - Tegishli toifalar bo‘yicha o‘quv va amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish, olib borish, ta’lim oluvchilar tomonidan kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarining o‘zlashtirish monitoringini yuritish	**Mehnat harakatlari:**
		1. Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish bo‘yicha ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqish va yangilash
		2. Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarish bo‘yicha dars mashg‘ulotlarini rejalashtirish
		3. Tegishli toifadagi transport vositalarini boshqarishning ishchi o‘quv dasturini o‘zlashtirilishi bo’yicha hisobini yuritish
		4. O‘zlashtirishida past bo‘lgan ta’lim oluvchilar bilan guruhiy va alohida ish olib borish, dastur materiallari, davlat ta’lim standartlari talablariga mos ravishda maksimal o‘zlashtirishni ta’minlash
		Ko‘nikmalar:
		Tegishli toifadagi transport vositasini boshqarish ni o‘rganish uchun zarur bo‘lgan darsliklar, o‘quv qo‘llanmalari, elektron ta’lim resurslari, materiallarni tanlash
		Ta’lim oluvchilarning yoshi va individual xususiyatlarini inobatga olgan holda o‘quv jarayonini rejalashtirish, topshiriqlarni ro‘yxatini ishlab chiqish
		Tegishli toifadagi transport vositasini boshqarishni o‘rgatish bo‘yicha hamkasblar bilan fikrlashgan holda ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqish
		Tegishli toifadagi transport vositasini boshqarish bo‘yicha o‘quv dasturining bajarilishi va ta’lim oluvchilarning akademik o‘zlashtirishi hisobini yuritish
		Bilimlar:
		Yo‘l harakati xavfsizligi qoidalari va ularning amaliy qo‘llanilishi
		Haydovchilarni tayyorlash va qayta tayyorlashga oid davlat ta’lim standartlari
		Imtihon va sinovlarni o‘tkazish tartibi

		Transport vositalarini boshqarishda xavfsizlik qoidalari
		Pedagogik faoliyatga oid amaldagi normativ hujjatlar
		Tegishli toifadagi transport vositasining texnik tuzilishi
		Nazariy va amaliy mashg'ulotlarni baholash metodikasi
		Elektron baholash va test tizimlaridan foydalanish asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik
		2. O'quv yoki kasbiy faoliyat sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish, shuningdek, biriktirilgan xodimlar mehnatini tekshirish va rivojlantirish
		3. Ta'lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini hurmat qilish
B2.6 o'quv-ishlab chiqarish ustaxonasida (poligonda, maydonchada, laboratoriyada, mashg'ulotlar o'tkaziladigan boshqa joylarda) ta'lim-ishlab chiqarish muhitini shakllantirish, ularning jihozlanishini modernizatsiya qilish bo'yicha tadbirlarni ishlab chiqish;	B2.01.6-Ustaxona, poligon yoki laboratoriyaning mavjud ta'lim-ishlab chiqarish muhitini tahlil qilish, zarur pedagogik va ishlab chiqarish sharoitlarini aniqlash, yetishmovchiliklarni belgilash;	**Mehnat harakatlari:**
		1. Ustaxona, poligon yoki laboratoriyaning moddiy-texnik bazasini rejali ravishda ko'zdan kechirish
		2. Amaldagi o'quv rejalari, dasturlar va me'yoriy hujjatlar asosida ta'lim-ishlab chiqarish muhitini baholash
		3. Asbob-uskunalar, jihozlar va o'quv vositalarining holati hamda yetarliligini aniqlash
		4. Mehnatni muhofaza qilish, texnika va yong'in xavfsizligi talablariga rioya etilishini tekshirish
		5. Amaliy mashg'ulotlarni samarali tashkil etish uchun zarur pedagogik va ishlab chiqarish sharoitlarini belgilash
		6. Aniqlangan kamchiliklar va yetishmovchiliklarni dalolatnoma yoki ro'yxat shaklida rasmiylashtirish
		Ko'nikmalar:
		Ta'lim-ishlab chiqarish muhitini tizimli va tanqidiy tahlil qilish
		Jihoz va uskunalarning amaliy mashg'ulotlarga mosligini baholash
		Me'yoriy talablar asosida muvofiqlik va nomuvofiqlikni aniqlash
		Aniqlangan yetishmovchiliklarni aniq va rasmiy tarzda ifodalay olish
		Tahliliy xulosa chiqarish va amaliy tavsiyalar berib borish
		Texnika xavfsizligi qoidalarini amaliy faoliyatda qo'llay olish
		Bilimlar:
		Ustaxona, poligon va laboratoriyalarni jihozlashga qo'yiladigan me'yoriy-texnik talablar

LOYIHA

		Ta’lim-ishlab chiqarish muhitini tashkil etishning pedagogik asoslari
		Amaliy ta’limda qo‘llaniladigan uskunalar va texnologiyalarning umumiy tavsifi
		Mehnatni muhofaza qilish, sanitariya va xavfsizlik qoidalari
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari va yo‘riqnomalari
		O‘quv-amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish metodikasi
	B2.02.6 - Jihozlar, asbob-uskunalar va materiallar ro‘yxatini ishlab chiqish va modernizatsiya qilish bo‘yicha chora-tadbirlarni rejalashtirish, ta’lim va amaliy mashg‘ulotlar samaradorligini oshirish maqsadida zamonaviy texnika va pedagogik metodlardan foydalanish;	**Mehnat harakatlari:**
		1. Amaldagi jihozlar, asbob-uskunalar va materiallar holatini tahlil qilish
		2. O‘quv rejalari va amaliy mashg‘ulotlar talablariga muvofiq zarur jihozlar ro‘yxatini ishlab chiqish
		3. Eskirgan yoki foydalanishga yaroqsiz uskunalarni aniqlash va ularni yangilash bo‘yicha takliflar kiritish
		4. Jihozlarni modernizatsiya qilish va bosqichma-bosqich joriy etish rejasini tuzish
		5. Ta’lim va amaliy mashg‘ulotlarda zamonaviy texnik vositalar va o‘quv-uslubiy jihozlardan foydalanishni tashkil etish
		6. Pedagogik jarayonda samarali, sinovdan o‘tgan an’anaviy va zamonaviy metodlarni uyg‘unlashtirib qo‘llash
		7. Jihoz va texnologiyalardan foydalanish samaradorligini baholash
		Ko‘nikmalar:
		Jihozlar va materiallarga bo‘lgan ehtiyojni aniqlash va asoslab berish
		Texnik va pedagogik jihatdan maqbul yechimlarni tanlash
		Modernizatsiya jarayonlarini rejalashtirish va muvofiqlashtirish
		Zamonaviy texnik vositalardan amaliy mashg‘ulotlarda foydalanish
		Pedagogik metodlarni o‘quv jarayoniga moslashtirish
		Tahliliy fikrlash va samaradorlikni baholash
		Bilimlar:
		O‘quv ustaxonalari, poligon va laboratoriyalarni jihozlashga oid me’yoriy talablar
		Zamonaviy ta’lim texnologiyalari va pedagogik metodlar
		Ishlab chiqarishda qo‘llaniladigan asosiy texnik vositalar va uskunalar
		Jihozlarni modernizatsiya qilish va yangilash tamoyillari

LOYIHA

		Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi talablari
		Ta’lim jarayonini tashkil etishning uslubiy asoslari
	B2.03.6 - Ishlab chiqilgan tadbirlar bo‘yicha hisobotlar, reja va texnik hujjatlarni tayyorlash, o‘quvchilar va ustaxonadagi xodimlar bilan samarali hamkorlikni ta’minlash, ularning xavfsiz va sifatli faoliyatini nazorat qilish;	**Mehnat harakatlari:**
		1. Rejalashtirilgan tadbirlar bo‘yicha ish rejalarini ishlab chiqish va rasmiylashtirish
		2. Amalga oshirilgan ishlar yuzasidan belgilangan shaklda hisobotlar tayyorlash
		3. Texnik va tashkiliy hujjatlarni yuritish
		4. O‘quvchilar va ustaxona xodimlari o‘rtasida ishlarni muvofiqlashtirish
		5. Amaliy mashg‘ulotlar jarayonida mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish
		Ko‘nikmalar:
		Hisobot va reja hujjatlarini belgilangan talablar asosida tuzish
		Tashkiliy va texnik hujjatlar bilan ishlash
		Jamoa bilan samarali muloqot va hamkorlikni yo‘lga qo‘yish
		Xavfsizlik talablariga rioya etilishini nazorat qilish
		Ish jarayonini baholash va sifat ko‘rsatkichlarini aniqlash
		Mas’uliyatli va tartibli boshqaruv ko‘nikmasi
		Bilimlar:
		Hisobot va reja hujjatlarini yuritish tartibi
		Mehnatni muhofaza qilish, texnika va yong‘in xavfsizligi qoidalari
		Ustaxona faoliyatini tashkil etishning pedagogik va ishlab chiqarish asoslari
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari
		O‘quv-amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish metodikasi
		Ishlab chiqarish intizomi va sifat nazorati talablari

LOYIHA

Texnik va/yoki texnologik talab	Noutbuk yoki shaxsiy kompyuter; Proyektor yoki interaktiv doska; Internet; Trenajyor va simulyatorlar; Zamonaviy uskunalar, stanoklar, elektron boshqaruv tizimlari va mexanik qurilmalarni ishlatishni bilishi; texnik hujjatlar (chizmalar, sxema va pasportlar) bilan ishlay olish; elektr uskunalari va energiya ta’minoti tizimlarini tushunishi; quvvat manbalari bilan xavfsiz ishlash qoidalarini bilishi; mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari bo‘yicha bilimlarga ega bo‘lishi; avariyaviy holatlarda to‘g‘ri harakat qila olishi; ishlab chiqarish tartibini aniq bajarish; texnologik tartiblar va standartlarga rioya qilish; ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish bo‘yicha takliflar berish qobiliyati; yangi texnologiyalarni o‘zlashtirish va qo‘llash; talabalarni amaliyotga tayyorlash uchun texnologik jarayonlarni soddalashtirib tushuntira olish; talabalarni zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

LOYIHA

Kasbning nomi:	Qishloq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari	
Mashg‘ulot nomining kodi:	23202	
TMR bo‘yicha malaka darajasi:	6	
Malakani baholashga qo‘yilgan talablar	Tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo‘yilgan talablar:	Dars beradigan o‘quv fani amaliyotlariga mos oliy, o‘rta maxsus, kasb-hunar ma’lumoti yoki o‘rta kasbiy ta’lim darajasidagi ma’lumot, avtomobil haydashni o‘rgatuvchi-yo‘riqchi guvohnomasi, avtotransport vositalarini boshqarish bo‘yicha kamida 3 yil amaliy ish staji	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo‘yilgan talablar	Ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilishi; o‘quv mashg‘ulotlarini o‘quv dasturlari va davlat ta’lim standartlariga muvofiq sifatli o‘tkazishi; o‘quv mashg‘ulotlari davomida ta’lim oluvchilarning bilim darajasini oshirish uchun zarur choralar ko‘rishi; ta’lim oluvchilarning psixologik va o‘ziga xos xususiyatlarini, jismoniy va ruhiy salomatligini, fiziologik rivojlanishini hisobga olishi, alohida ta’lim ehtiyojlari bo‘lgan shaxslarni o‘qitish uchun shart-sharoitlar yaratilishiga e’tibor qaratishi va ularni kamsitmasligi; voyaga yetmagan ta’lim oluvchilar bilan ta’lim-tarbiya ishlarini ularning ota-onasi yoki boshqa qonuniy vakillari bilan hamkorlikda olib borishi; o‘z malakasini muntazam ravishda oshirib borishi, egallab turgan lavozimiga muvofiqlik jihatidan davriy attestatsiyadan o‘tishi; ta’lim tashkilotining ustaviga va (yoki) boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etishi; majburiy tibbiy ko‘rikdan o‘z vaqtida o‘tishi shart	
Ta’lim darajasiga qo‘yilgan talablar:	1) bakalavriat 2) o‘rta maxsus professional ta’lim va amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta’lim bilan bog‘liqligi:	-	
Kasbiy standartlar reyestrida mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin bo‘lgan nomlari:	Texnikani boshqarish bo‘yicha kasb ta’limi ustasi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	**TMR bo‘yicha malaka darajasi:**	**Kasbning nomi:**
	6	Arxitektura va qurilish sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasida kasb ta’lim ustalari

	6	Baliq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Muhandislik va muhandislik ishi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	O‘rmon xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Qishloq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Transport xizmatlari sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Xizmat ko‘rsatish sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb ta’lim ustalari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	**Mehnat vazifalari**	
D1.6 - Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarishni o‘rgatish	D1.01.6 - Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish bo‘yicha nazariy va amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish	**O‘qitish natijalari**
		Mehnat harakatlari:
		1. Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarishning amaliy mashg‘ulotlari uchun o‘quv joylarini, o‘quv transport vositalarini tayyorlash
		2. Transport vositalarini boshqarishning asosiy xavfsizlik qoidalari bo‘yicha yo‘riqdan o‘tkazish
		3. Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini ishlashga tayyorlash bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlar o‘tkazish
		4. Trenajyor (simulyator)larda transport vositalarini xavfsiz boshqarish bo‘yicha boshlang‘ich haydash mashg‘ulotlarini o‘tkazish
		5. Yopiq joy (avtodrom)da tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish bo‘yicha dastlabki mashg‘ulotlarni o‘tkazish
		6. Yo‘l harakati sharoitida tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlar o‘tkazish
		7. Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish huquqini olishga nomzodlarni malaka imtihonlarini topshirish va haydovchilik guvohnomasini olishga tayyorlash bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish
		8. Ixtisoslashtirilgan maxsus maydoncha (avtodrom)da mashg‘ulotlar paytida va jamoat yo‘llarida harakatlanish sharoitida ta’lim

LOYIHA

		oluvchilarning yoʻl harakati qoidalariga rioya etishlarini nazorat qilish
		9. Tirkamalar va qoʻshimcha uskunalarni ulash tartiblarini oʻrgatish
		10. Yuklarni yuklash, oʻrnatish tartiblari va xavfsizlik qoidalarini oʻrgatish
		10. Mehnat muhofazasi, texnika xavfsizligi, sanitar-gigiyenik me’yorlarni bilish va ularga rioya qilish
		Koʻnikmalar:
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalari tarkibining kunlik texnik xizmat koʻrsatish va undan foydalanish davrida kichik nosozliklarni bartaraf yetish
		Harakatlanish boshlanishidan oldin tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini nazoratdan oʻtkazish
		Texnikalarning elektr zanjiri koʻrsatkichlarini oʻlchash
		Ta’lim oluvchilar bilan texnikalarning asosiy xavfsizlik qoidalari boʻyicha koʻrsatmalar yoʻriqnoma oʻtkazish
		Turli xil yoʻl harakati sharoitlarida qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini tarkibini xavfsiz boshqarish
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqaruvchi haydovchilar uchun namunaviy ta’lim dasturi asosida ishlab chiqilgan ishchi fan dasturida koʻzda tutilgan mavzular boʻyicha oʻqitish va oʻrgatish
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarishda amaliy mashgʻulotlarni tashkil etishning pedagogik jihatdan asosli shakllari, usullari va turlaridan foydalanish, ta’lim berishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va texnik oʻquv vositalarini ta’lim oluvchilarning yoshi, jinsi, alohida xususiyatlarini qoʻllash
		Turli xil yoʻl harakati sharoitida qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini tarkibini boshqarish usul va tartiblarini namoyish etish
		Ta’lim oluvchilarning texnikalarni boshqarish boʻyicha amaliy topshiriqlar bilan shugʻullanishga tayyorligini nazorat qilish va baholash
		Mashgʻulotlarni oʻtkazishda ta’lim oluvchilarning jismoniy holatining oʻziga xos xususiyatlari va uning turli vaqt oraligʻida oʻzgarish qonuniyatlarini hisobga olish

LOYIHA

		Ta'lim oluvchilar bilan amaliy mashg'ulotlar davomida yuzaga keladigan qarama-qarshiliklar va nizolarni konstruktiv ravishda hal qilish, ularning hissiy holatini boshqarish, o'z kasbiy faoliyatida samarali muloqot texnikasi va usullarini qo'llash
		Mehnat muhofazasi, texnika xavfsizligi, qoidalarga rioya qilish, yong'inga qarshi jihoz va shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Ta'lim oluvchilarning tayyorgarligi, o'zlashtirish dinamikasi, kasbni egallashdagi muvaffaqiyat va qiyinchiliklarni baholash, ularning sabablarini aniqlash, o'quv jarayonini individuallashtirish
		Mashg'ulotlarning o'tkazilishini muntazam tahlil qilish, ta'lim jarayoniga zaruriy tuzatishlar kiritish
		Bilimlar:
		O'quv-ishlab chiqarish ustaxonasi va mashg'ulot o'tkaziladigan joydagi ta'lim jarayonini va faoliyatni tashkil etishga doir mahalliy hujjatlar
		Kasbiy o'qitishni tashkil etish asoslari va usullari, amaliyotga yo'naltirilgan zamonaviy ta'lim texnologiyalari
		Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha standart, namunaviy va ishchi o'quv dasturlar talablari, kasbiy tayyorgarlikka taalluqli darsliklar va qo'llanmalar mazmuni
		Mehnatni tashkil etish xususiyatlari, zamonaviy ishlab chiqarish texnologiyalari, ishlab chiqarish jihozlari va ulardan foydalanish qoidalari, kasbga oid normativ- huquqiy hujjatlar, texnologik operatsiyalarni bajarish uchun vaqt me'yorlari
		Mashg'ulotlarda ta'lim jarayonini tashkil etish, nazorat qilish, motivatsiyani rivojlantirish bo'yicha pedagogik, psixologik va metodik asoslar
		Psixologik-pedagogik asoslari hamda o'qitishni texnik vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi
		Amaliy mashg'ulotlar jarayonida faoliyatni tashkil etish va ta'lim oluvchilarni kasbga moslashish va kasbiy rivojlanishiga qaratilgan muloqotlar olib-borish samarali usullari
		O'quv va ishlab chiqarish amaliyotida ta'lim oluvchilarni faoliyatini tashkillashtirishda mehnat muhofazasi talablari
	D1.02.6- Qishloq xo'jaligi, melioratsiya, yo'l-qurilish va texnika boshqarish bilan	**Mehnat harakatlari:**
		1. Tegishli toifadagi qishloq xo'jaligi, melioratsiya va yo'l-qurilish texnikalarini yopiq maydon (avtodrom)da boshqarish bo'yicha dastlabki ko'nikmalarni baholash

LOYIHA

	bog'liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish malakasini o'zlashtirilishini pedagogik nazorat qilish va baholash	2. Tegishli toifadagi qishloq xo'jaligi, melioratsiya va yo'l-qurilish texnikalarini yo'l harakati sharoitida boshqarish bo'yicha ko'nikmalarni baholash
		3. Ta'lim oluvchilarning nazariy bilimlarning chuqurligi va to'liqligi, amaliy ishlarni bajarishning aniqligi va samaradorligini aniqlash
		4. Feedback (qayta aloqa) orqali xatolar va kamchiliklarni muhokama qilish
		5. Baholash natijalarini o'quv jarayonini takomillashtirish jarayonida qo'llash
		5. Texnika va xavfsizlik qoidalariga rioya qilish
		Ko'nikmalar:
		Yopiq hududda (avtodromda) tegishli toifadagi qishloq xo'jaligi, melioratsiya va yo'l-qurilish texnikalarini boshqarish bo'yicha dastlabki tayyorgarlik darajasini aniqlashda zamonaviy baholash hamda texnik nazorat vositalaridan foydalanish
		Baholash vositalarida keltirilgan tartibda nazoratni o'tkazish va baholash
		Ta'lim oluvchilar tomonidan yopiq maydon yoki avtodromda yo'l harakati mashqlari va berilgan komandalarning to'g'ri bajarilishini kuzatish, ularni bajarishdagi yutuqlarini e'tirof etish, imtihon varag'iga xatolar va ular uchun jarima ballarini kiritish
		Tekshirishni baholash vositalarida belgilangan tartibda amalga oshirish
		Ta'lim oluvchilar bilan pedagogik jihatdan maqbul munosabatlarni o'rnatish, shaffof baholashni ta'minlash, pedagogik etika me'yorlariga rioya qilish
		Yo'l harakati sharoitida tegishli toifadagi qishloq xo'jaligi, melioratsiya va yo'l-qurilish texnikalarini boshqarish bo'yicha tayyorgarlik darajasini sinovdan o'tkazishni tashkil etish, natijalarini tahlil qilish hamda uni takomillashtirish yuzasidan takliflar kiritish
		Bilimlar:
		O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni, qonunosti hujjatlari, ta'lim oluvchilarni baholash, oraliq va yakuniy attestatsiyadan o'tkazishni tartibga soluvchi huquqiy-me'yoriy hujjatlar
		Yo'l harakati sharoitida tegishli toifadagi qishloq xo'jaligi, melioratsiya va yo'l-qurilish texnikalarini boshqarishning dastlabki ko'nikmalarini baholashning mazmuni va metodologiyasi

LOYIHA

		Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarishga qabul qilishni tartibga soluvchi, transport vositasini boshqarish huquqi uchun imtihonlarni o‘tkazish va haydovchilik guvohnomalarini berish qoidalari, shu jumladan: amaliy imtihon jarayonini audio va video yozishga qo‘yiladigan talablar
		Avtodrom, avtomatlashtirilgan yopiq maydonlarga qo‘yiladigan talablar, transport vositalarini boshqarish ko‘nikmalarini kuzatish va baholashning avtomatlashtirilgan tizimi
		Yo‘l harakati sharoitida transport vositalarini boshqarish imtihonlari o‘tkaziladigan marshrutlarga qo‘yiladigan talablar va tasdiqlangan marshrutlarni tasdiqlash to‘g‘risidagi ma’lumotlar
		Ta’lim oluvchilarni nazorat-baholash jarayonida pedagogik odob-axloq me’yorlari, ta’lim oluvchilarni pedagogik qo‘llab-quvvatlash usullari
	D1.03.6- Qishloq xo‘jaligi, melioratsiya, yo‘l-qurilish va texnika boshqarish bilan bog‘liq sanoatning boshqa sohalari texnikalarini boshqarish bo‘yicha o‘quv va amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish, olib borish, ta’lim oluvchilar tomonidan kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarining o‘zlashtirish monitoringini yuritish	**Mehnat harakatlari:**
		1. Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish bo‘yicha ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqish va yangilash
		2. Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish bo‘yicha dars mashg‘ulotlarini rejalashtirish
		3. Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarishning ishchi o‘quv dasturi o‘zlashtirilishi hisobini yuritish
		4. O‘zlashtirishida bo‘shliqlari bo‘lgan ta’lim oluvchilar bilan guruhiy va alohida ish olib borish, dastur materiallari, davlat ta’lim standartlari talablariga mos ravishda maksimal o‘zlashtirishni ta’minlash
		Ko‘nikmalar:
		Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish ni o‘rganish uchun zarur bo‘lgan darsliklar, o‘quv qo‘llanmalari, elektron ta’lim resurslari, materiallarni tanlash
		Ta’lim oluvchilarning yoshi va individual xususiyatlarini inobatga olgan holda o‘quv jarayonini rejalashtirish, topshiriqlarni ro‘yxatini ishlab chiqish
		Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarishni o‘rgatish bo‘yicha hamkasblar bilan fikrlashgan holda ishchi o‘quv dasturini ishlab chiqish
		Tegishli toifadagi qishloq xo‘jaligi, melioratsiya va yo‘l-qurilish texnikalarini boshqarish bo‘yicha o‘quv

LOYIHA

		dasturining bajarilishi va ta’lim oluvchilarning akademik oʻzlashtirishi hisobini yuritish
		Bilimlar:
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha kasbiy ta’lim berishda oʻqitishning nazariy asoslari va uslublari, dars mashgʻulotlarini uning maqsadi, vazifalari, oʻtkazish joyi, ta’lim oluvchilarning yoshi va individual xususiyatlaridan kelib chiqib rejalashtirishning oʻziga xosligi
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarishga oʻqitish boʻyicha pedagogik faoliyat, shaxsga oid ma’lumotlar bilan ishlashga oid Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari
		Yoʻl harakati xavfsizligi va uni buzganlik uchun qoʻllaniladigan choralar yuzasidan Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligi asoslari
		Ta’lim jarayonini rejalashtirish, tashkil etish, oʻquv dasturini bajarilishi hisobotini yuritish, ta’lim oluvchilar oʻzlashtirish monitoringini yuritish, shaxsga oid ma’lumotlar bilan ishlash boʻyicha ichki tartib-qoidalari
		Kasbiy ta’lim tashkilotlarida tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha haydovchilarni tayyorlash yoʻnalishida Davlat ta’lim standartlari talablari
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha haydovchilarni tayyorlash uchun namunaviy va ishchi oʻquv dasturlarini ishlab chiqish boʻyicha talablari
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha kasbiy standartlar va malaka talablarini ishlab chiqishga qoʻyiladigan talablar
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarishga oʻrgatishga moʻljallangan darslik, oʻquv qoʻllanmalarning mazmuni
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni oʻtishga moʻljallangan zamonaviy, ilgʻor darslik hamda oʻquv-uslubiy materiallarga qoʻyiladigan talablar

LOYIHA

		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha amaliy darslarni oʻtishning psixologik xususiyatlari
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha katta yoshdagilar hamda yakka tartibda taʼlim oluvchilarni oʻqitishning oʻziga xos tartiblari
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha psixofiziologik rivojlanishida oʻziga xoslik boʻlgan hamda salomatligi boʻyicha imkoniyati cheklangan shaxslarni oʻqitishning xususiyatlari
		Tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha taʼlim berishda muloqot madaniyati, motivatsiyani rivojlantirish, kommunikativlik, oʻqitish samaradorligini oshirish usullari
		Foydalaniladigan texnikalarning tuzilishi, konstruktiv xususiyatlari, asosiy qismlari va mexanizmlarining vazifasi
		Elektrotexnikaning asosiy qoidalari, elektr qismlarining ishlash tartibi, elektr jihozlari va asbob-uskunalari bilan ishlashda xavfsizlik texnikasi talablari
		Har xil sharoitlarda tegishli toifadagi qishloq xoʻjaligi, melioratsiya va yoʻl-qurilish texnikalarini boshqarish boʻyicha yoʻl harakati xavfsizligi qoidalari
		Texnikalarni boshqarish, servis xizmati koʻrsatish va foydalanishda mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari
		Oʻz rahbarligidagi taʼlim oluvchilarning hayoti va salomatligi uchun javobgarligi
		Pedagogika, yoshlar psixologiyasi, katta yoshdagilarga taʼlim berish (androgogika) asoslari
		Taʼlim oluvchilar bilan individual va guruhiy ishlash, shaxsga yoʻnaltirilgan taʼlim metodlari
D2.6 Oʻrta maxsus kasbiy taʼlim dasturlari boʻyicha oʻquvchilarga taʼlim faoliyati va kasbiy-shaxsiy rivojlanishda ijtimoiy-pedagogik	D2.01.6- Oʻquvchilarning taʼlim jarayonidagi ehtiyojlari va rivojlanish darajasini aniqlash, ijtimoiy-pedagogik qoʻllab-quvvatlash tadbirlarini rejalashtirish va amalga oshirish;	**Mehnat harakatlari:**
		1. Oʻquvchilarning bilim darajasi, qiziqishlari va individual xususiyatlarini oʻrganish
		2. Taʼlim jarayonida yuzaga kelayotgan muammolar va ehtiyojlarni aniqlash
		3. Oʻquvchilarning ijtimoiy muhitini va oilaviy sharoitlarini tahlil qilish
		4. Ijtimoiy-pedagogik qoʻllab-quvvatlash boʻyicha reja va tadbirlar ishlab chiqish
		5. Individual va guruhiy tarbiyaviy ishlarni tashkil etish

LOYIHA

qo‘llab-quvvatlash ko‘rsatish;		6. Zarur hollarda psixolog, ijtimoiy pedagog va boshqa mutaxassislar bilan hamkorlik qilish
		Ko‘nikmalar:
		O‘quvchilarning ehtiyoj va rivojlanish darajasini aniqlash
		Tarbiyaviy va ijtimoiy-pedagogik ishlarni rejalashtirish
		O‘quvchilar bilan yakka tartibda va guruhda ishlash
		Muloqot va pedagogik ta’sir ko‘rsatish ko‘nikmalarini qo‘llash
		Muammoli vaziyatlarda to‘g‘ri pedagogik qaror qabul qilish
		Hamkorlikda ishlash va maslahat berish
		Bilimlar:
		O‘quvchilarning yosh va psixologik rivojlanish xususiyatlari
		Ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlashning shakl va usullari
		Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish metodikasi
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari
		O‘quvchilar huquqlari va manfaatlarini himoya qilish asoslari
		Pedagogik muloqot va tarbiyaviy ta’sir nazariyasi
	D2.02.6- O‘quvchilar bilan individual va guruh bo‘lib maslahatlar, treninglar, mashg‘ulotlar o‘tkazish, ota-onalar (qonuniy vakillar) bilan hamkorlikni yo‘lga qo‘yish, ularni o‘quvchilarning rivojlanishi jarayoniga jalb etish;	**Mehnat harakatlari:**
		1. O‘quvchilar bilan individual suhbatlar va maslahatlar tashkil etish
		2. Guruhiy mashg‘ulotlar, treninglar va tarbiyaviy tadbirlarni rejalashtirish hamda o‘tkazish
		3. O‘quvchilarning shaxsiy va o‘quv muammolarini aniqlash va hal etishga ko‘maklashish
		4. Ota-onalar va qonuniy vakillar bilan muntazam uchrashuvlar va suhbatlar tashkil etish
		5. Ota-onalarni o‘quvchilarning ta’lim va tarbiya jarayoniga jalb etish
		6. O‘tkazilgan tadbirlar natijalarini tahlil qilish va hujjatlashtirish
		Ko‘nikmalar:
		Individual va guruhiy pedagogik maslahatlar olib borish
		Trening va mashg‘ulotlarni tashkil etish va boshqarish
		Samarali pedagogik muloqot va tinglash ko‘nikmasi
		Ota-onalar bilan hamkorlik aloqalarini yo‘lga qo‘yish

LOYIHA

		Muammoli vaziyatlarda to‘g‘ri pedagogik yondashuvni tanlash
		Tarbiyaviy jarayonni baholash va xulosa chiqarish
		Bilimlar:
		O‘quvchilarning yosh va individual rivojlanish xususiyatlari
		Pedagogik maslahat va trening metodlari
		Ota-onalar bilan ishlashning pedagogik va huquqiy asoslari
		Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish metodikasi
		Pedagogik muloqot va psixologik yondashuv asoslari
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari
	D2.03.6 - O‘quvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishini kuzatish va baholash, zarurat bo‘lganda pedagogik tavsiyalar berish, ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash natijalari bo‘yicha hisobotlar tayyorlash;	**Mehnat harakatlari:**
		1. O‘quvchilarning kasbiy tayyorgarligi va shaxsiy rivojlanish dinamikasini muntazam kuzatish
		2. O‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va kompetensiyalarini baholash natijalarini tahlil qilish
		3. Tarbiyaviy va ijtimoiy xulq-atvor holatini o‘rganish
		4. Aniqlangan muammolar yuzasidan individual pedagogik tavsiyalar ishlab chiqish
		5. O‘quvchilar va ota-onalarga (qonuniy vakillarga) zarur maslahatlar berish
		6. Ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash tadbirlari samaradorligini baholash
		7. O‘tkazilgan ishlar natijalari bo‘yicha belgilangan shaklda hisobotlar tayyorlash
		Ko‘nikmalar:
		Kuzatuv va baholash usullarini amaliyotda qo‘llash
		O‘quvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishini tahlil qilish
		Individual pedagogik tavsiyalar berish
		Baholash natijalarini hujjatlashtirish va umumlashtirish
		O‘quvchilar va ota-onalar bilan samarali muloqot olib borish
		Tahliliy fikrlash va xulosa chiqarish
		Bilimlar:
		O‘quvchilarning yosh, psixologik va kasbiy rivojlanish xususiyatlari
		Pedagogik kuzatuv va baholash metodlari
		Ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash shakl va usullari
		Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish metodikasi
		Hisobot va axborot hujjatlarini yuritish tartibi
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari

	Mas’uliyat va mustaqillik:	1. Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik
		2. O‘quv yoki kasbiy faoliyat sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish, shuningdek, biriktirilgan xodimlar mehnatini tekshirish va rivojlantirish
		3. Ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilish
		4. Ta’lim tashkilotining ustaviga va (yoki) boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etish
Texnik va/yoki texnologik talab		Noutbuk yoki shaxsiy kompyuter; Proyektor yoki interaktiv doska; Internet; Trenajyor va simulyatorlar; Zamonaviy uskunalar, stanoklar, elektron boshqaruv tizimlari va mexanik qurilmalarni ishlatishni bilishi; texnik hujjatlar (chizmalar, sxema va pasportlar) bilan ishlay olish; elektr uskunalari va energiya ta’minoti tizimlarini tushunishi; quvvat manbalari bilan xavfsiz ishlash qoidalarini bilishi; mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari bo‘yicha bilimlarga ega bo‘lishi; avariyaviy holatlarda to‘g‘ri harakat qila olishi; ishlab chiqarish tartibini aniq bajarish; texnologik tartiblar va standartlarga rioya qilish; ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish bo‘yicha takliflar berish qobiliyati; yangi texnologiyalarni o‘zlashtirish va qo‘llash; talabalarni amaliyotga tayyorlash uchun texnologik jarayonlarni soddalashtirib tushuntira olish; talabalarni zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

LOYIHA

<table>
<tr><td>Kasbning nomi:</td><td colspan="2">Xizmat ko‘rsatish sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>Mashg‘ulot nomining kodi:</td><td colspan="2">23202</td></tr>
<tr><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td colspan="2">6</td></tr>
<tr><td>Malakani baholashga qo‘yilgan talablar</td><td colspan="2">Tavsiya etiladi</td></tr>
<tr><td>Ish staji (amaliy tajriba)ga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">Dars beradigan o‘quv, ishlab chiqarish amaliyotlariga mos oliy, o‘rta maxsus, kasb-hunar, o‘rta yoki boshlang‘ich kasbiy ta’lim darajasidagi ma’lumot, ish staji talab qilinmaydi</td></tr>
<tr><td>Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo‘yilgan talablar</td><td colspan="2">Ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilishi;
o‘quv mashg‘ulotlarini o‘quv dasturlari va davlat ta’lim standartlariga muvofiq sifatli o‘tkazishi;
o‘quv mashg‘ulotlari davomida ta’lim oluvchilarning bilim darajasini oshirish uchun zarur choralar ko‘rishi;
ta’lim oluvchilarning psixologik va o‘ziga xos xususiyatlarini, jismoniy va ruhiy salomatligini, fiziologik rivojlanishini hisobga olishi, alohida ta’lim ehtiyojlari bo‘lgan shaxslarni o‘qitish uchun shart-sharoitlar yaratilishiga e’tibor qaratishi va ularni kamsitmasligi;
voyaga yetmagan ta’lim oluvchilar bilan ta’lim-tarbiya ishlarini ularning ota-onasi yoki boshqa qonuniy vakillari bilan hamkorlikda olib borishi;
o‘z malakasini muntazam ravishda oshirib borishi, egallab turgan lavozimiga muvofiqlik jihatidan davriy attestatsiyadan o‘tishi;
ta’lim tashkilotining ustaviga va (yoki) boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etishi;
majburiy tibbiy ko‘rikdan o‘z vaqtida o‘tishi shart.</td></tr>
<tr><td>Ta’lim darajasiga qo‘yilgan talablar:</td><td colspan="2">1) bakalavriat
2) o‘rta maxsus professional ta’lim va amaliy tajriba</td></tr>
<tr><td>Norasmiy va informal ta’lim bilan bog‘liqligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbiy standartlar reyestrida mavjudligi:</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td>Kasbning boshqa mumkin bo‘lgan nomlari:</td><td colspan="2">Ta’lim tashkiloti kasb ta’limi ustasi</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:</td><td>TMR bo‘yicha malaka darajasi:</td><td>Kasbning nomi:</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Arxitektura va qurilish sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Baliq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari</td></tr>
</table>

	6	Ishlab chiqarish va qayta ishlash sohalarida kasb ta’lim ustalari
	6	Kasbiy ta’lim tashkilotlarida boshqa kasb ta’lim ustalari
	6	Muhandislik va muhandislik ishi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	O‘rmon xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Qishloq xo‘jaligi sohasida kasb ta’lim ustalari
	6	Transport xizmatlari sohasida kasb ta’lim ustalari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	**Mehnat vazifalari**	
E1.6 Turli darajadagi kasbiy ta’lim va kasbga o‘qitish dasturlarini amalga oshirishda o‘quv-ishlab chiqarish jarayonini tashkil etish	E1.01.6- Ta’lim oluvchilarni turli darajadagi kasbiy ta’lim dasturlari bo‘yicha o‘quv-ishlab chiqarish faoliyatini tashkil etish	**O‘qitish natijalari**
		Mehnat harakatlari:
		1. O‘quv ustaxonasi, o‘quv poligonlar, o‘quv-ishlab chiqarish maydonchalari, laboratoriyalar va amaliyot o‘tkazishga mo‘ljallangan joylarda ta’lim jarayonini tashkil etish hamda o‘quv-ishlab chiqarish muhitini yaratish, ularni jihozlash va modernizatsiyalash chora-tadbirlarini ishlab chiqish
		2. O‘quv va ishlab chiqarish amaliyotini tashkil etish va o‘tkazish
		3. O‘quv va ishlab chiqarish amaliyoti vaqtida ta’lim oluvchilarni kuzatish asosida ularga yoki ota-onalarga va huquqiy vakillariga kasbni tanlash, kasbiy o‘sish, kasbga moslashish bo‘yicha maslahatlar berish
		4. O‘quv va ishlab chiqarish amaliy tayyorgarlik jarayonida ta’lim oluvchilarni motivatsiyasi hamda tayyorgarlik dinamikasini nazorat qilish va baholash
		Ko‘nikmalar:
		O‘quv va ishlab chiqarish amaliy mashg‘ulotlar jarayonida ta’lim oluvchilar o‘zlashtirayotgan kasbiy faoliyatni amalda bajarish va (yoki) namoyish etish, kasbiy masalalarni hal etish hamda muayyan mehnat vazifalarini, texnologik operatsiyalarning alohida usullarini bajarish
		Ta’lim oluvchilar bilan pedagogik jihatdan to‘g‘ri munosabatlarni o‘rnatish, ta’lim oluvchilarni tarbiyalash va rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratish, ta’lim oluvchilar kasbni o‘zlashtirishiga qiziqtirish, o‘ziga maqsadlar belgilashda ko‘maklashish hamda o‘zini o‘zi boshqarish va o‘zini o‘zi nazorat qilishga o‘rgatish
		O‘quv va ishlab chiqarish amaliy mashg‘ulotlar jarayonida kuzatishlar asosida ta’lim oluvchilarni

LOYIHA

		kasbiy rivojlanish masalalarida maslahat berish hamda ularni qo‘llab quvvatlash
		O‘quv ishlab chiqarish ustaxonasining va amaliy mashg‘ulot o‘tkaziladigan joyning moddiy-texnik bazasini modernizatsiya qilish chora-tadbirlarini ishlab chiqish, jihozlarni tanlab olish va ularni me’yornomasini quyidagilarni hisobga olib tuzish, kasbiy ta’lim standart talablari, ta’lim oluvchilarni tayyorlash
		Pedagogik jihatdan asosli ravishda shakllar, amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish usullari, ta’limning zamonaviy texnik vositalari va ta’lim texnologiyalarini quyidagilarni hisobga olib qo‘llash
		Texnologik jihozlarning sozligini tekshiruvdan o‘tkazish, olinadigan moddiy resurslar xomashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlarni miqdor va sifat jihatdan tekshirish, o‘quv-ishlab chiqarish jihozlarni ta’mirlash uchun buyurtma tayyorlash va bajarilgan ishlarni sifatini nazorat qilish
		Ishlab chiqarish korxonasida amaliyot davridagi barcha ish turlari, natijalari va obyektlarini ish beruvchi tashkilot, biriktirilgan korxona) bilan kelishib olish
		Texnik hujjatlar va vaqt me’yorlari talablariga muvofiq ishlarni bajarilishini tashkil etish va ularning sifatini nazorat qilish, mehnat unumdorligi va mahsulotni dastlabki talab bo‘yicha topshirilishini individual hisobini olib borish, o‘qitilayotgan fan, kurs, modul bo‘yicha mahsulotning va xizmatning sifatini oshirishni rejalashtirish
		Ta’lim oluvchilarni amaliyot mashg‘ulotiga tayyorgarligi, bajarayotgan ishlarini nazorat qilish va baholash, kasbni egallashdagi yutuq va yuzaga kelayotgan qiyinchiliklarni aniqlash, ularni kelib chiqish sabablarini o‘rganish, ta’lim va tarbiya jarayonini individuallashtirish va moslash
		Ta’lim oluvchilarni amaliyot mashg‘ulotiga tayyorgarligi, bajarayotgan ishlarini nazorat qilish va baholash, kasbni egallashdagi yutuq va yuzaga kelayotgan qiyinchiliklarni aniqlash, ularni kelib chiqish sabablarini o‘rganish, ta’lim va tarbiya jarayonini individuallashtirish va moslash
		Amaliy mashg‘ulotlarda tartib va intizomni ta’minlash; mehnat muhofazasi bo‘yicha yo‘riqnoma o‘tkazish, yongin, elektr xavfsizligi va sanitariya-gigiyena qoidalari bajarilishini nazorat qilish, yong‘inga qarshi va individual himoya vositalaridan foydalanish, o‘quv-ishlab chiqarish ustaxonalarida

LOYIHA

		ta'lim oluvchilarning hayoti va sog'ligiga ehtimoliy xavflarni tahlil qilish va ularni bartaraf qilish
		Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi talablariga rioya qilish
		Ta'lim oluvchilar o'zlashtirayotgan kasb bo'yicha yuqori malakali ustalar tajribasi hamda ish beruvchi va hamkor tashkilotlarning korporativ madaniyati bilan tanishtirish
		Topshiriqlar ishlab chiqish, baholash komissiyalar ishlarida ishtirok etish, kasbiy tanlovlarda ishtirok etish uchun kasbiy ta'lim dasturlari bo'yicha ta'lim oluvchilarni tayyorlash
		Balog'at yoshiga yetmagan ta'lim oluvchilar va ularning ota-onalari va qonuniy vakillarini kasbiy dasturlarini o'zlashtirish, kasbiy rivojlanish, kasbiy moslashuv masalalari bo'yicha maslahat berish
		O'quv-amaliy mashg'ulotlar o'tkazishni tahlil qilish, ishlab chiqarish amaliyotini tashkil etish, o'quv dasturlariga, kasbiy tayyorgarlik rejasiga, ta'lim texnologiyasiga, o'zining kelajakdagi kasbiy faoliyatiga qiziqtirish
		Bilimlar:
		Ta'lim jarayoni va o'quv-ishlab chiqarish ustaxonasi va amaliy mashg'ulot utish joyida ishlarni tashkil etish bo'yicha tegishli me'yoriy hujjatlar
		Kasbiy tayyorgarlikni tashkiliy asoslari va metodikasi, amaliy mashg'ulotlarda qo'llaniladigan zamonaviy ta'lim texnologiyalari
		Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha standart, namunaviy va ishchi o'quv dasturlar talablari, kasbiy tayyorgarlikka taalluqli darsliklar va o'quv qo'llanmalari mazmuni
		Mehnatni ilmiy tashkil etish xususiyatlari, zamonaviy ishlab chiqarish texnologiyalari, ishlab chiqarish jihozlari va ulardan foydalanish qoidalari, kasbga oid normativ-huquqiy hujjatlar, texnologik operatsiyalarni bajarish uchun vaqt me'yorlari
		Ta'lim oluvchilarni yosh xos xususiyatlari, iqtidorli, rivojlanishida muammolar va o'qishida qiyinchiliklar bo'lgan ta'lim oluvchilarga ta'lim berishdagi xususiyatlar, ta'limni individuallashtirish masalalari, katta yoshdagilarga ta'lim berish (androgogika) talablari
		Psixofizik rivojlanish xususiyatlari, imkoniyati cheklangan shaxslarga ta'lim berish metodlari
		Turli xil mashg'ulotlarda ta'lim jarayonini tashkil etish, nazorat qilish, motivatsiyani rivojlantirish bo'yicha pedagogik, psixologik va metodik asoslari

LOYIHA

		Psixologik-pedagogik asoslar hamda oʻqitishning texnik vositalari va zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasini qoʻllab malakali ishchilar (xizmatchilar) tayyorlash
		Shaxsga qoʻyilgan kasbiy talablar, kasb tanlashda tibbiy va boshqa cheklov koʻrsatmalari, mehnat va ish sharoiti, muayyan kasb ishchilarning turmush tarzi, kasbiy oʻsish istiqbollari
		Amaliy mashgʻulotlar jarayonida faoliyatni tashkil etish va taʼlim oluvchilarni kasbga moslashish hamda kasbiy rivojlanishiga qaratilgan muloqotlar olib borishning samarali usullari, taʼlim oluvchilar va ularning ota-onalari (huquqiy vakillari) bilan ushbu masalalar boʻyicha suhbat oʻtkazish usullari
		Oʻquv ishlab chiqarish ustaxonasining maqsadi, amalga oshirilayotgan dasturlarning mohiyati, pedagogik, sanitar-gigiyenik, ergonomik, estetik, psixologik va didaktik taʼminoti va bezatish boʻyicha maxsus talablari
		Oʻquv va ishlab chiqarish amaliyotida davrida taʼlim oluvchilarning faoliyatini tashkillashtirishda mehnat muhofazasi talablari
	E1.02.6 - Taʼlim oluvchilarni ishlab chiqarish jarayonida malakani egallashini pedagogik nazorat qilish va baholash	**Mehnat harakatlari:**
		1. Amaliy mashgʻulotlar davomida taʼlim oluvchilar olgan topshiriqlarni toʻgʻri va oʻz vaqtida bajarishini hamda natijada oʻzlashtirilgan kasbiy kompetensiyalarni baholash
		2. Kasbiy modulni oʻzlashtirilgan amaliy qismini baholash uchun oʻtkaziladigan nazoratda imtihon komissiyasi aʼzosi sifatida ishtirok etish va baholash
		3. Yakuniy Davlat attestatsiya komissiyasi tarkibida bitiruvchilarni taʼlim dasturini oʻzlashtirilganligini baholash
		4. Oʻquv va ishlab chiqarish amaliyoti jarayonida taʼlim oluvchilarni motivatsiyasi va tayyorgarlik dinamikasini nazorat qilish hamda oʻqitish natijalarini baholash
		Koʻnikmalar:
		Kompetensiyani baholashni pedagogik asoslangan shakl, metod va usullarni qoʻllash
		Baholash materiallari va vositalarini ishlab chiqish
		Topshiriqlarni murakkablik darajasidan kelib chiqib tabaqalashtirish
		Ish beruvchi tashkilot bazasida attestatsiya oʻtkazilganda tashkilotning vakillari hamda boshqa ish beruvchi tashkilotlar vaqillari bilan hamkorlik qilish va baholash tartibiga rioya qilish

		Imtihonlarni belgilangan texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda ta’lim oluvchilar sog‘ligiga ziyon yetkazmasdan o‘tkazish
		O‘qitish natijalarini monitoring qilish
		Qo‘llanilgan pedagogik diagnostikaning shakli va metodlarini tahlil qilish, bitiruvchilarning attestatsiyasini o‘tkazish tartiblari, baholash vositalarini takomillashtirish bo‘yicha takliflar kiritish
		Bilimlar:
		O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida va yuqori turgan tashkilotlar me’yoriy hujjatlarida belgilangan oraliq va yakuniy nazorat (attestatsiya)ni o‘tkazish tartiblari
		Kasb (malakani)ni o‘zlashtirilishining nazorat qilish va baholashning zamonaviy qarashlari va metodlari
		Baholash vositalarini ishlab chiqish va qo‘llash, kasb (malakani)ni o‘zlashtirishni nazorat qilish va baholash natijalarini talqin qilish metodikasi
		Pedagogik axloq me’yorlari, ta’lim oluvchilarni nazorat va baholash ishlarini olib borishda pedagogik qo‘llab-quvvatlash usullari
	E1.03.6 - Ta’lim oluvchilarning o‘quv-ishlab chiqarish jarayonini uslubiy jihatdan ta’minlash	**Mehnat harakatlari:**
		1. Kasbiy ta’limda amaliy tayyorgarlikni ta’minlaydigan o‘quv fani, modul, kurs, amaliy mashg‘ulotlarning namunaviy va ishchi dasturlarini ishlab chiqish va yangilash
		2. O‘quv va ishlab chiqarish amaliyotlari (amaliy ta’lim) dasturlarini dasturiy-metodik jihatdan ta’minlash va yangilash
		3. Dars va o‘quv amaliyoti mashg‘ulotlarini rejalashtirish, rejalarni, texnologik xaritalarni ishlab chiqish
		4. O‘quv ishlab chiqarish jarayonini ta’minlovchi hujjatlarni yuritish
		Ko‘nikmalar:
		Namunaviy o‘quv dasturlarini tahlil qilish, darsliklar, o‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalar, raqamli ta’lim resurslari va boshqa o‘quv materiallarni baholash va tanlash, ta’lim dasturlari ishlab chiqish bo‘yicha ishchi guruhlar tarkibida faoliyat yuritish
		Mashg‘ulotlarning ishchi o‘quv dasturlari, dars rejalari, texnologik xaritalar, baholash vositalari va boshqa metodik materiallarni O‘zbekiston Respublikasi ”Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni, Davlat ta’lim standartlari, kasbiy standartlar, malaka talablari, ish beruvchilar ehtiyojlari, mehnat bozori talablari, kasbiy faoliyat sohasining rivojlanish

LOYIHA

		tendensiyasi va boshqalarni inobatga olgan holda ishlab chiqish
		O‘quv-ishlab chiqarish jarayonini dasturiy-metodik ta’minlashda tegishli fan o‘qituvchilari, ishlab chiqarish va ish beruvchilar vakillari bilan hamkorlik qilish, ishlab chiqilayotgan hujjatlar muhokamasida ishtirok etish
		O‘quv-rejalashtirish hujjatlari, o‘quv ustaxona va amaliy mashg‘ulot o‘tish joylari hujjatlari hamda ta’lim oluvchilarni mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo‘yicha yo‘riqnomalar jurnalini yuritish
		Ta’lim oluvchilar tayyorlagan mahsulotlar, ishlatilgan xomashyo va resurslar hisobotini yuritish
		Lavozim doirasida ko‘zda tutilgan tahliliy hisobot materiallarini yuritish, o‘quv, ishlab chiqarish amaliyotlari natijalari bo‘yicha elektron ma’lumot bazalari bilan ishlash
		O‘zbekiston Respublikasi qonunlarida ko‘zda tutilgan shaxsga oid ma’lumotlar bilan ishlash, turli xil toifadagi fuqarolar va mansabdor shaxslarning shaxsga oid ma’lumotlardan foydalanish uchun talablari qonuniyligini aniqlash
		Bilimlar:
		Darsliklar, o‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalarni ishlab chiqish, ular sifatini baholash asoslari
		Ishlab chiqarishdagi zamonaviy texnologiyalar
		Ta’lim dasturlari, darsliklar va o‘quv qo‘llanmalar
		Muayyan kasbiy faoliyatning kasbiy standartlari va boshqa malaka talablari
		Amaliy mashg‘ulotlarni dasturiy-metodikaviy ta’minlashga bo‘lgan talablar
		Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha zamonaviy darsliklar, o‘quv va o‘quv-metodik qo‘llanmalar, raqamli ta’lim resurslari va boshqa metodik materiallarga bo‘lgan talablar
		O‘quv jarayonini tashkil qilishni tartibga soluvchi, dasturiy-metodik ta’minotni ishlab chiquvchi, o‘quv va boshqa hujjatlarni tartibga soluvchi va ulardan foydalanish qoidalarini belgilovchi me’yoriy hujjatlar
		Dasturiy-metodik ta’minotni ishlab chiqish uchun zarur bo‘ladigan axborotlarni izlashning asosiy manbalari va usullari
		Darsliklar, o‘quv va o‘quv metodik qo‘llanmalarni proyektlash va ishlab chiqish asoslari

E2.6	E2.01.6 -	**Mehnat harakatlari:**

LOVIHA

Kasbiy ta’limning asosiy dasturlari va (yoki) asosiy kasbiy ta’lim dasturlari doirasidagi o‘quv fanlari, kurslar, dissiplinalar (modullar)ning ishchi dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ularning amaliyotga tayyorgarlikni ta’minlashi va kasbiy ta’lim dasturlari bo‘yicha amaliyotni o‘zlashtirishni ta’minlash	Kasbiy ta’lim dasturlari va ularning tarkibiy qismlarini tahlil qilish va baholash,o‘quv fanlari, kurslar, disiplinlar (modullar) bo‘yicha ishchi dasturlarni ishlab chiqish va ularni yangilash;	1. Amaldagi kasbiy ta’lim dasturlari va ularning tarkibiy qismlarini (modul, kurs, fan) o‘rganish va tahlil qilish
		2. O‘quv fanlari, kurslar va disiplinlar bo‘yicha ishchi dasturlarni ishlab chiqish
		3. Ishchi dasturlarni yangilash va modernizatsiya qilish bo‘yicha takliflar ishlab chiqish
		4. Ta’lim dasturlarining amaliyotga mosligini va me’yoriy hujjatlarga muvofiqligini tekshirish
		5. O‘quv jarayonini samarali tashkil etish uchun metodik materiallar tayyorlash
		6. Dastur va ishchi dasturlarni tasdiqlash uchun hujjatlarni rasmiylashtirish
		Ko‘nikmalar:
		Kasbiy ta’lim dasturlarini tahlil qilish va baholash
		Ishchi dasturlarni ishlab chiqish va modernizatsiya qilish
		Modullar, kurslar va fanlar o‘rtasida mazmuniy uyg‘unlikni ta’minlash
		Me’yoriy-huquqiy va pedagogik talablar asosida hujjatlarni tayyorlash
		O‘quv jarayonini samarali tashkil etish va boshqarish
		Tahliliy fikrlash va pedagogik yechimlar ishlab chiqish
		Bilimlar:
		Kasbiy ta’lim dasturlari va ularning tarkibiy qismlari haqidagi me’yoriy hujjatlar
		Pedagogik va metodik asoslar, o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash metodikasi
		O‘quv fanlari, kurslar va modul tuzilishi, mazmuni va kompetensiyalar asoslari
		Ta’lim jarayonini tashkil etish va baholash mezonlari
		Ta’lim standartlari va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish printsiplari
		Amaliyot va o‘quv mashg‘ulotlarini uyg‘unlashtirish usullari
	E2.02.6 - Ishchi dasturlarda amaliyotga tayyorgarlikni ta’minlovchi elementlarni kiritish, o‘quvchilar va xodimlarning malakasini oshirishga qaratilgan amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish,	**Mehnat harakatlari:**
		1. Ishchi dasturlarga amaliy mashg‘ulotlar va kasbiy tayyorgarlik elementlarini kiritish
		2. O‘quvchilarning va xodimlarning kasbiy malakasini oshirishga qaratilgan amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish
		3. Amaliy mashg‘ulotlar va kasbiy tayyorgarlik jarayonlarini tashkil etish va boshqarish
		4. O‘quvchilarning amaliy ko‘nikma va kompetensiyalarini kuzatish
		5. Amaliyot va tayyorgarlik jarayonining sifatini baholash, aniqlangan kamchiliklar bo‘yicha choralar ko‘rish

LOYIHA

	amaliyot va kasbiy tayyorgarlikni amalga oshirish jarayonini kuzatish va baholash;	6. O‘quv va ishlab chiqarish jarayonida xavfsizlik talablariga rioya qilinishini nazorat qilish
		Ko‘nikmalar:
		Amaliyotga tayyorgarlik elementlarini ishchi dasturlarga qo‘shish
		Amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish va samarali tashkil etish
		O‘quvchilar va xodimlar malakasini oshirish metodlarini qo‘llash
		Amaliy mashg‘ulot va tayyorgarlik jarayonlarini kuzatish va baholash
		Mehnat va texnika xavfsizligi qoidalarini amalda qo‘llash
		Pedagogik tahlil va tavsiyalar berish
		Bilimlar:
		Amaliy mashg‘ulotlarni rejalashtirish va kasbiy tayyorgarlik metodikasi
		Ishchi dasturlar va ta’lim standartlari talablariga mos keladigan amaliy elementlar
		O‘quvchilarning kasbiy kompetensiyalari va malaka oshirish usullari
		Amaliyot va tayyorgarlik jarayonlarini nazorat qilish va baholash mezonlari
		Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi qoidalari
		Ta’lim muassasasining ichki me’yoriy hujjatlari
	E2.03.6 - Ishchi dasturlarni zamonaviy pedagogik va texnologik talablar asosida moslashtirish, ishchi dasturlar bo‘yicha hisobotlar va tavsiyalar tayyorlash	**Mehnat harakatlari:**
		1. Amaldagi ishchi dasturlarni tahlil qilish va pedagogik hamda texnologik talablar asosida yangilash
		2. Dasturlar mazmuni va metodikasini zamonaviy standartlar va kasbiy kompetensiyalar talablariga moslashtirish
		3. Ishchi dasturlarni modernizatsiya qilish bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		4. Ishchi dasturlar bo‘yicha hisobotlar tayyorlash va ularni rasmiylashtirish
		5. Yangilangan ishchi dasturlarni tasdiqlash va joriy etish jarayonini tashkil etish
		Ko‘nikmalar:
		Pedagogik va texnologik yondashuvlarni ishchi dasturlarga qo‘llash
		Ishchi dasturlarni tahlil qilish va modernizatsiya qilish
		Hisobot va tavsiyalar tayyorlay olish
		O‘quv jarayonini samarali tashkil etish va boshqarish
		Zamonaviy ta’lim metod va texnologiyalaridan foydalanish

LOYIHA

		Pedagogik tahlil va takliflar berish
		Bilimlar:
		Ishchi dasturlar va kasbiy ta’lim standartlari
		Zamonaviy pedagogik metod va texnologiyalar
		Ta’lim va amaliyot jarayonini tashkil etish usullari
		Hujjatlarni rasmiylashtirish va hisobot berish tartibi
		Kasbiy kompetensiyalar va ularni rivojlantirish metodikasi
	Mas’uliyat va mustaqillik:	1. Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik
		2. O‘quv yoki kasbiy faoliyat sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish, shuningdek, biriktirilgan xodimlar mehnatini tekshirish va rivojlantirish
		3. Ta’lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilarining sha’ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro‘sini hurmat qilish
		4. Ta’lim tashkilotining ustaviga va (yoki) boshqa ta’sis hujjatlariga, ichki mehnat tartibi talablari va pedagogik etika qoidalariga rioya etish
Texnik va/yoki texnologik talab		Noutbuk yoki shaxsiy kompyuter; Proyektor yoki interaktiv doska; Internet; Trenajyor va simulyatorlar; Zamonaviy uskunalar, stanoklar, elektron boshqaruv tizimlari va mexanik qurilmalarni ishlatishni bilishi; texnik hujjatlar (chizmalar, sxema va pasportlar) bilan ishlay olish; elektr uskunalari va energiya ta’minoti tizimlarini tushunishi; quvvat manbalari bilan xavfsiz ishlash qoidalarini bilishi; mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari bo‘yicha bilimlarga ega bo‘lishi; avariyaviy holatlarda to‘g‘ri harakat qila olishi; ishlab chiqarish tartibini aniq bajarish; texnologik tartiblar va standartlarga rioya qilish; ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish bo‘yicha takliflar berish qobiliyati; yangi texnologiyalarni o‘zlashtirish va qo‘llash; talabalarni amaliyotga tayyorlash uchun texnologik jarayonlarni soddalashtirib tushuntira olish; talabalarni zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

LOVIHA

V. Kasbiy standartning texnik ma’lumotlari

5.1 Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to‘g‘risida ma’lumot

T/R	Ishlab chiquvchilar to‘g‘risida ma’lumot	
	Ish joyi va lavozimi	**Familiyasi, ismi, otasining ismi**
1	Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, Oliy ta’lim tashkilotlari departamenti boshlig‘i	Mamanazarov Abdusamat Abdusaitovich
2	Kasbiy ta’lim agentligi ta’lim jarayonlarini tashkil etish boshqarmasi boshlig‘i	Saxibov Oybek Kuyliyevich
3.	Moliya-iqtisodiyot va infratuzilmani rivojlantirish boshqarmasi boshlig‘i	Xalilov Jamshid Xolboyevich
4	Oliy ta’limni rivojlantirish tadqiqotlari markazi direktori	Xoliqov Abduvali Jonuzoqovich
5	Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Professional ta’limni rivojlantirish instituti direktori	Xudayberdiyev Zayniddin Yavkachevich
6	Professional ta’limni rivojlantirish instituti kafedra o‘qituvchisi	Avliyakulov Abdurashit Karimovich
7	Professional ta’limni rivojlantirish instituti bosh mutaxassisi	Raxmatov Baxtiyor Axmadovich
8	Toshkent transport texnikumi direktori	To‘ychiyev Jamshid Xojiakbarovich
9	Toshkent transport texnikumi ishlab chiqarish ta‘limi ustasi	Yarmatov G‘ayratali Eshonqulovich
10	“Toshkent kasb-hunar va tibbiyot texnikumi” bosh ijrochi direktori	Nishanov Rustam Ibraimovich
11	Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha bosh mutaxassisi, tarmoq kengashi kotibi	Abdiyev G‘ayrat Ergashevich

LOYIHA